

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1983. szeptember 15. bel c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 160 mtib1001

ki tud többet a szovjetunióról? - vetélkedő középiskolásoknak

1983. szeptember 15. - ki tud többet a szovjetunióról? címmel a művelődési minisztérium, a kisz központi bizottsága, a magyar-szovjet baráti társaság, a lapkiadó vállalat, és a szovjetunió című folyóirat szerkesztősége, a komszomol és a kommunista ifjúságok magyarországi szövetsége megalakulásának 65. évfordulója tiszteletére, az 1983/84-es tanévre, politikai vetélkedősorozatot hirdet a közép-fokú tanintézetek diákjai részére. a vetélkedő célja a szovjetunió életének jobb megismertetése, a magyar-szovjet barátság további erősítése.

a diákok a szovjetunióra vonatkozó iskolai tananyagból valamint a szovjetunió című folyóirat 1983 és 1984-es számaiból készülhetnek fel. benevezhet - négy fős csapatokkal - valamennyi közép-fokú oktatási intézmény.

a nyolc országos elődöntőt számos iskolai és regionális vetélkedő előzi meg. a két országos döntőre 1984. április 10-20. között kerül sor. a tizenhat csapat közül kerülnek ki a televíziós vetélkedő résztvevői.

a jelentkezési lapokat 1983. november 1-ig kell eljuttatni a megyei /fővárosi, kerületi/ tanács művelődésügyi osztályára /főosztályára/, valamint a lapkiadó vállalat magyar nyelvű szovjet lapok olvasószolgálatára vetélkedő csoportja címére. /mti/

és/mi

00.10 150983 1312

--

sb0002 4 160 mtib1002

új rendszerű tudományos továbbképzés egyetemeken, kutatóintézetekben

1983. szeptember 15. - a közelmúltban a különböző hazai egyetemeken, kutatóintézetekben és egyéb kutatóhelyeken megkezdtek munkájukat az új rendszerű tudományos továbbképzésre felvett szakemberek. a tudományos minősítő bizottságtól kapott tájékoztatás szerint: az aspirantúra és a tudományos ösztöndíjas gyakornoki rendszer helyébe lépő új továbbképzési forma - amelyre 677 szakember nyújtotta be pályázatát - abban különbözik a korábbi rendszertől, hogy a jelentkezők felvételéről több tényező alapján, megalapozottabb mérlegelés után döntenek. a fokozottabb követelményeket jelzi, hogy a felvételi vizsgán kívül a pályázók egyetemi diplomájának eredményét, idegennyelv-tudását, tudományos publikációit is figyelembe veszik, azaz nem a „pillanatnyi”, teljesítményt, hanem egy hosszabb időszak munkáját vizsgálják. első alkalommal jelentkezhettek pályakezdők, számuk 281, a már több éve dolgozó pályázóké pedig 395 volt. a felvételi vizsgán 638-an jelentek meg, közülük 389 szakembert vett fel a tudományos minősítő bizottság: 250-en központi ösztöndíjasként, 9-en intézmények által alapított ösztöndíjjal vesznek részt a továbbképzésen. a levelezők - számuk 130 - jelentős szabadságkedvezményt kapnak, ez évente a 4 hónapot is elérheti. a képzési idő három év, tanulmányaik során a résztvevők több vizsgát tesznek, s disszertációt írnak az általuk választott témában. a kurzusok befejeztével a szakemberek - három éves munkájuk eredményességétől, a disszertáció megvédésétől függően - kandidátusi fokozatot, vagy egyetemi doktorátust kapnak. a tudományos minősítő bizottságnál azt is elmondották, hogy az idén felvettek névsorát az mta, a művelődési minisztérium, a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium és az egészségügyi minisztérium hivatalos közlönyében nyilvánosságra hozzák. /mti/

na/mi/ag/gw olt

00.11 150983 1897

--

sb0003 4 160 mtib1003

filozófiai világkongresszus montrealban - tőkei ferenc akadémikus nyilatkozata

1983. szeptember 15. - a kanadai montrealban rendezték meg az elmúlt hetekben a 17. filozófiai világkongresszust, amelyen öttagú magyar küldöttség is részt vett. a delegáció magával vitt egy idegennyelvű, magyar filozófiai tanulmányokat tartalmazó kötetet: a tanácskozás résztvevői érdeklődéssel fogadták e kiadványt, amelyet az akadémiai kiadó éppen a kongresszus alkalmából jelentetett meg.

a nemzetközi tanácskozáson tapasztaltakat összefoglalva tőkei ferenc akadémikus az mti munkatársának elmondotta: a világkongresszus fő témája ezuttal a kultúra és a filozófia kérdésköre volt, ezzel a kérdéscsoporttal foglalkoztak a plenáris üléseken, továbbá számos szekcióban és kerekasztal-megbeszélésen is. valószínűleg a problémakörből is fakadt, hogy a marxizmus kérdésfeltevései számottévő szerepet játszottak ezen a kongresszuson. ebben az évben volt marx halálának centenárium, s bizonyára ez is hozzájárult ahhoz, hogy a tanácskozáson egy marx emlékülést is tartottak, nyomban a megnyitó ülés után. a kongresszus könyvkiállításán látható volt, hogy jóformán nem akadt olyan tőkés ország-beli kiadó, amely a marx centenárium alkalmából ne jelentetett volna meg a kiemelkedő jelentőségű filozófusról szóló munkát.

- magam, a filozófiai társaságok nemzetközi szövetségének meghívására utaztam a kongresszusra, hogy az izraeli shlomo avineri, a kanadai frank cunningham és a francia jacques d, hondt társaságában az emlékülésen marx életművének jelentőségéről, a létező szocializmus történelmi helyéről tartsak előadást - mondotta tőkei ferenc.

- kedvező fogadtatásra talált a kongresszuson lukács józsef akadémikus, gedő andrás és ágh attila referátuma is. a magyar delegáció tagjai egyébként több szekcióban és vitán is felszóltak. annak ellenére, hogy számarányait tekintve nem volt jelentős, érzékelni lehetett a magyar részvételt a kongresszuson. lukács józsefet, a filozófiai társaságok nemzetközi szövetségének tisztújító ülésén igen kedvező szavazataránnyal választották be az igazgatótanácsba, s ugyanő kapott szót a záróülésen is az európai szocialista országok képviselőjében. mindebből arra lehet következtetni, hogy a hazai magyar filozófiai erőfeszítéseknek ma már bizonyos rangja van a nemzetközi filozófiai életben - hangoztatta. /mti/

na/tr/er -ár olt
00.11 150983 2380

--

sb0004 4 160 mtib1004

magyarországi boszorkánypercek /1. rész/

1983. szeptember 15. - a történet- és néprajztudomány kutatási eredményeit közreadó kötetek hagyták el a napokban az akadémiai kiadó műhelyét.

második kiadásban jelent meg a magyarországi boszorkánypercek 1529-1768 című kétkötetes mű, amelyet schram ferenc adott közre. a magyarországi boszorkánypercek első gyűjteményét komáromy andor adta ki 1910-ben, műve azonban nem volt teljes. munkája folytatása a most megjelent mű, amely 569 per anyagát tartalmazza. a teljes terjedelmükben, betűhíven közölt periratok, amelyek túlnyomórészt magyar nyelvűek, a néprajz mellett a művelődéstörténet, a nyelvészet, a jogtörténet, sőt a pszichiátria számára is értékes forráanyagot adnak.

menyhárt lajos az orosz társadalmi-politikai gondolkodás a századfordulón 1895-1906 címmel publikált tanulmányt. a kötet áttekinti a századforduló oroszországnak legfontosabb társadalmi és politikai kérdéseivel kapcsolatos álláspontokat. feltérképezi azokat a politikai, gazdasági, történelmi összefüggéseket, amelyek jelentős változásokat hoztak a századfordulón oroszország fejlődésében.

hornyai gyula a hadsereg politikai frakciói magyarországon a harmincas években című könyvében elemzi a hadsereg bel- és külpolitikai frakcióit, a kormánypolitika befolyásolására tett kísérleteit, bemutatja a német-magyar katonai kapcsolatokat. a könyv érdekessége, hogy a vizsgálat eredményeképpen eltérő képet kap az olvasó attól, amit a magyar történetírás eddig feltételezett: a fegyveres erőknek az a törekvése, hogy a politikai vezetéssel kötött kompromisszumait a maga előnyére formálja, több tekintetben is sikerrel járt.

a technikafejlődés társadalmi környezete címmel hagyta el a nyomdát farkas jános tanulmánya. a szerző e művében a hatvanas-hetvenes évek műszaki fejlődésének szociológiai feltételeivel foglalkozik: a vegy- és gyógyszeriparban, az egyetemi kutatóhelyeken és az iparvállalatoknál, a regionális kutatásszervezésben, a kőolaj- és gáziparban, valamint a számítástechnikában végzett empirikus vizsgálatok összefoglalását nyújtja. a szociológus a műszaki fejlődés legfőbb akadályát, a társadalmi megújulóképesség fogyatékosságaiban látja. megállapítása: a termelőerő korszerű, dinamikus fejlődéséhez elsősorban a jelenlegi szervezeti és intézményrendszer mutatkozik rugalmatlannak.

/folyt. köv./ er
00.12 150983 2368

sb0005 4 160 mtib1005

magyarországi boszorkánypercek /2. rész/

tizenharmadik alkalommal jelent meg a népi kultúra-népi társadalom, a magyar tudományos akadémia néprajzkutató csoportjának évkönyve. a legújabb kötet az intézet munkatársainak sokirányú tevékenységét tükrözi. az első tanulmány ortutay gyula akadémikusra, a néprajzi kutató csoport megalapítójára, első igazgatójára, az évkönyv első főszerkesztőjére emlékezik. a többi tanulmány a legfrissebb kutatásokról számol be. /mti/

km/ka/er ag olt
00.12 150983 0495

sb0006 4 160 mtib1006

a pécsi mária hadnagy

1983. szeptember 15. - 1848 szeptemberében egy bátor pécsi leány - szommer mária - beállt katonának a honvédseregbe, hogy karddal és puskával harcoljon a magyarországra betört császári csapatok ellen. apja jómodu gombkötő mester volt, ő maga színésznőként járta a városokat és a falvakat. kossuth felhívására jelentkezett honvéddnak, természetesen férfi ruhában és férfi álnéven. a nyári lajos nevet vette fel.

a 135 évvel ezelőtti esetre bezeredy győző helytörténész derített fényt. a baranya megyei levéltár iratai között rábukkant egy 1850-ben kelt rendőrségi jelentésre, amely a rebellis szommer mária ügyével foglalkozik. ebből az derül ki, hogy a fiatal nő hősiesség helytállásával hadnagyi rangot szerzett, komárom várának egyik tisztje lett, ott érte a szabadságharc bukása is.

komárom kapitulációjakor a többi várvédővel együtt kegyelmet nyert és utána hazalátogatott pécsre. jellemző a bátorságára, a szinte már kihívó vakmerőségére, hogy honvédtiszti egyenruhában jelent meg a császáriak által megszállt városban. ekkor figyeltek fel rá a hatóságok és a rendőrségi irat is a szüleinél tett látogatásával kapcsolatos. szommer mária későbbi sorsa ismeretlen, valószínűleg elhagyta hazáját, s mint a szabadságharc sok más résztvevője, a külföldi emigráció tagja lett.

a pécsi mária hadnagy történetének felfedezése - a kuriozitásán túlmenően - helytörténeti szempontból fontos tény. azt bizonyítja, hogy a zömmel német polgárok lakta, s emiatt császárhűnek tekintett városban sokan a forradalom és a szabadságharc pártján álltak. ezek egyike volt a német családból származó szommer mária. /mti/

igó/bné/kz/gw olt

00.13 150983 1674

--

sb0007 4 150 mtib1007

importpótló szerszámok a pécsi bőrgyárban

1983. szeptember 15. - tőkés importot helyettesítő nélkülözhetetlen szerszámokat készítenek a pécsi bőrgyár számára a vállalat rostműbőr üzemének dolgozói. ebben az üzemben a bőrgyártás melléktermékeiből, a hulladékrostból évente hatmillió pár kéregmeregítő betétet készítenek a hazai cipőipar megrendelésére. a fontos kellék préseléséhez szükséges fémformákat eddig az nszk-beli hollinger cégtől szerezték be. tarnai gábor szerszámkészítő és erdösi antal lakatos mester, az üzem dolgozói külföldön kitanulván a különleges szerszámok előállításának fortélyait vállalkoztak arra, hogy munkaidejük után kisiparosként is évente tizenöt pár kéregprés betétet készítenek üzemüknek. a különleges öntvényből nagy pontosságú megmunkálással készülő szerszámok hazai gyártása lehetővé tette évente több mint másfél millió forint értékű tőkés import megtakarítását. emellett az itthon előállított szerszámok jóval olcsóbbak, s ez évi hétszáz ezer forinttal csökkenti a gyár költségeit.

a cipődivattal állandóan változó fazonu kéregek gyártásához évente több tucat új présformára van szükség, s gondoskodni kell a szerszámok folyamatos felújításáról is, így a vállalkozó mesteremberek több évre elegendő megbízást kapnak a gyártól. a kéregválaszték bővítése végett a rostműbőr üzemben a közeljövőben szerszámkészítő gazdasági munkaközösséget is alakítanak. /mti/

kász/bné/st/gw olt

00.14 150983 1435

--

sb0008 4 170 mtib1008

három-négy mázsa füge egy bokorról

1983. szeptember 15. - a balaton vidékén az utóbbi fél évszázadban egyetlen alkalommal sem termett olyan sok füge, mint az idén. a hosszú forró nyár erősen kedvezett ennek, a szőlőskertek közelében szórványosan, összességében nagy számban tenyésző déligyümölcsnek. pázmány józsef balatonfüredi népi iparművész kertjében egy körülbelül öt méter magas fügebokor mintegy három-négy mázsa termést érlelt. gazdag termést szedtek balatonszepezd és árbahámhegy térségében is. ezen a vidéken sok szőlősgazda a pincék, prэшázak napsütötte tornácain most is füzérekben aszalja a hazánkban egyébként csak szórványosan termő déli gyümölcsöt. /mti/

szé/mné/er kz olt
00.14 150983 0706

--

sb0009 4 150 mtib1009

a tagság segítségével épít korszerű borfeldolgozót a császári tsz

1983. szeptember 15. - új módon, kötvények kibocsátásával vonja be tagságát egy nagy teljesítményű borfeldolgozó- és tároló létrehozásába a császári rákóczi termelőszövetkezet. a pénzügyminisztérium engedélyével 15 millió forint értékű beruházási kötvény árusítását kezdte meg a gazdaság. nemcsak a tagok, hanem a környék településeien élők is vásárolhatnak belőle. az 5-10-20-50 ezer forintos címletekben kibocsátott kötvények értékét meghatározott időben, tíz százalékos kamattal fizeti majd vissza gazdaság.

a kötvények felhasználásával, hitelből és saját erőforrásból összesen 120 millió forintot költ a császári szövetkezet egy 4.000 tonna szőlő feldolgozására és 30.000 hektoliter bor tárolására alkalmas új létesítményre. az építkezést a jövő év közepén kezdik meg, s 36 hónap alatt fejezik be. /mti/

ráb/wné/er kz olt
00.15 150983 0914

--

a pécsi mária hadnagy történetének felfedezése - a kuriozitásán túlmenően - helytörténeti szempontból fontos tény. azt bizonyítja, hogy a zömmel német polgárok lakta, s emiatt császárhűnek tekintett városban sokan a forradalom és a szabadságharc pártján álltak. ezek egyike volt a német családból származó szommer mária. /mti/

igó/bné/kz/gw olt

00.13 150983 1674

-.-

sb0007 4 150 mtib1007

importpótló szerszámok a pécsi bőrgyárban

1983. szeptember 15. - tőkés importot helyettesítő nélkülözhetetlen szerszámokat készítenek a pécsi bőrgyár számára a vállalat rostműbőr üzemének dolgozói. ebben az üzemben a bőrgyártás melléktermékeiből, a hulladékrostból évente hatmillió pár kéregmerekítő betétet készítenek a hazai cipőipar megrendelésére. a fontos kellék préseléséhez szükséges fémformákat eddig az nszk-beli hollinger cégtől szerezték be. tarnai gábor szerszámkészítő és erdősi Antal lakatos mester, az üzem dolgozója külföldön kitanulván a különleges szerszámok előállításának fortélyait vállalkoztak arra, hogy munkaidejük után kisiparosként is évente tizenöt pár kéregprés betétet készítenek üzemüknek. a különleges öntvényből nagy pontosságú megmunkálással készülő szerszámok hazai gyártása lehetővé tette évente több mint másfél millió forint értékű tőkés import megtakarítását. emellett az itthon előállított szerszámok jóval olcsóbbak, s ez évi hétszáz ezer forinttal csökkenti a gyár költségeit.

a cipődivattal állandóan változó fazonu kéreggyártásához évente több tucat új présformára van szükség, s gondoskodni kell a szerszámok folyamatos felújításáról is, így a vállalkozó mesteremberek több évre elegendő megbízást kapnak a gyártól. a kéregválaszték bővítése végett a rostműbőr üzemben a közeljövőben szerszámkészítő gazdasági munkaközösséget is alakítanak. /mti/

kász/bné/st/gw olt

00.14 150983 1435

-.-

sb0008 4 170 mtib1008

három-négy mázsa füge egy bokorról

1983. szeptember 15. - a balaton vidékén az utóbbi fél évszázadban egyetlen alkalommal sem termett olyan sok füge, mint az idén. a hosszú forró nyár erősen kedvezett ennek, a szőlőskertek közelében szórványosan, összességében nagy számban tenyésző déligyümölcsnek. pázmány józsef balatonfüredi népi iparművész kertjében egy körülbelül öt méter magas fügebokor mintegy három-négy mázsa termést érlelt. gazdag termést szedtek balatonszepezd és árbahámhegy térségében is. ezen a vidéken sok szőlősgazda a pincék, prэшázak napsütötte tornácain most is füzérekben aszalja a hazánkban egyébként csak szórványosan termő déli gyümölcsöt. /mti/

szé/mné/er kz olt
00.14 150983 0706

-.-

sb0009 4 150 mtib1009

a tagság segítségével épít korszerű borfeldolgozót a császári tsz

1983. szeptember 15. - új módon, kötvények kibocsátásával vonja be tagságát egy nagy teljesítményű borfeldolgozó- és tároló létrehozásába a császári rákóczi termelőszövetkezet. a pénzügyminisztérium engedélyével 15 millió forint értékű beruházási kötvény árusítását kezdte meg a gazdaság. nemcsak a tagok, hanem a környék településeien élők is vásárolhatnak belőle. az 5-10-20-50 ezer forintos címletekben kibocsátott kötvények értékét meghatározott időben, tíz százalékos kamattal fizeti majd vissza gazdaság.

a kötvények felhasználásával, hitelből és saját erőforrásból összesen 120 millió forintot költ a császári szövetkezet egy 4.000 tonna szőlő feldolgozására és 30.000 hektoliter bor tárolására alkalmas új létesítményre. az építkezést a jövő év közepén kezdik meg, s 36 hónap alatt fejezik be. /mti/

ráb/wné/er kz olt
00.15 150983 0914

-.-

bel

- 8 -

1983.09.15.

sb0010 4 150 mtib1010

aranyérmet kapott a sopron 700

1983. szeptember 15. - aranyérmet nyert a közelmúltban brüsszelben megrendezett világversenyen a soproni sörgyár 13 fokos, világos, sopron 700 elnevezésű söre. a pasztörözött, 60 napig eltartható sört 1977-ben kezdték gyártani abból az alkalomból, hogy sopron 700 éve kapta meg a városi rangot. az ilyen módon világhíressé vált itallal az idén 2 millió fél literes palackot töltenek meg. az aranyérmes sör pilseni maláta, izocukor, cseh és magyar komló felhasználásával készül. /mti/

cser/sza/er kz olt
00.15 150983 0550

-.-

sb0011 4 180 mtib1011

bicskázót ítélték el győrött

1983. szeptember 15. - bicskázót ítélt el a győri megyei bíróság. a tettes - fehér ferenc, 34 éves kisszentjánosi lakos - ez év júniusában, kiadós közös poharazgatás után egy idősebb emberrel tartott hazafelé. utközben motorral utolérte őket az idős ember fia és megróttá fehért azért, hogy az apjával italozott. a két fiatalember összeszólalkozott. fehér ferenc előrántotta bicskáját és azzal háromszor, közülük egy alkalommal életveszélyesen megszurta a másikat.

a győri megyei bíróság a kérelőt életveszélyt okozó testisértés büntetésében mondta ki bűnösnek és ezért két évi 8 hónapi, börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte, s 3 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától is. a vádlott és védője az ítéletet tudomásul vette. az ügyész súlyosbításért fellebbezett. /mti/

cser/sza/kz/gw olt
00.16 150983 0852

-.-

bel

- 9 -

1983.09.15.

sb0012 4 160 mtib1012 /közönségszolgálat/

pantomim csoportvezetői tanfolyam

1983. szeptember 15. - kétéves pantomim csoportvezetői tanfolyamot indít a népművelési intézet. az alapfoku tanfolyamra való beiskolázáshoz középfoku iskolai végzettség, egészséges mozgáskészség és általános színházi ismeretek szükségesek. a tandíj évi 1800 forint. a tanfolyam befejeztével azoknak, akik sikeresen eleget tettek a vizsgakövetelményeknek, a népművelési intézet c-kategóriás pantomim művészeti oktatói működési engedélyt ad, illetve támogatja az előadóművészi működési engedély megkérését. a próbafelvétel szeptember 24-én délután 3 órakor a budapesti művelődésiközpontban /xi. szakasits árpád ut 55./ lesz. /mti/

gg/bc/gw olt

00.17 150983 0695

-.-

sb0013 4 160 mtib1013 /közönségszolgálat/

fáklya gyermekszínház

1983. szeptember 15. - óvodások, kisiskolások vasárnap délelőtti szórakoztatására az idén is gyermekszínházi programsorozatot állítottak össze a fáklya művelődési központban. havonta egyszer - szeptember 18. és február 19. között hat alkalommal - szerveznek színházi előadást a gyerekeknek, a vidám mesestudió, a budapesti mesestudió, a postás színjátszó csoport, illetve az astra bábegyűttes közreműködésével.

a színházi délelőttök sorozata - amely csak bérlettel látogatható - szeptember 18-án kezdődik, a vidám mesestudió közreműködésével: a „ribizli, segíts!”, című zenés mesejátékot láthatják - reggel 10 órától - a kicsik. a következőkben nyomon követhetik a hiszékeny király, hazudós péter, illetve csacska macska újabb kalandjait, s történetét láthatnak az állatok farsangjáról, lok sziget tündérééről, meg a négy évszokról. /mti/

jk/bc/gw olt

00.17 150983 0898

-.-

sb0014 4 160 mtib1014

budapesten tartja kongresszusát a fim

1983. szeptember 15. - szeptember 19. és 23. között budapesten tartja kongresszusát a zeneművészek nemzetközi szövetsége, a fim. a szervezet xi. kongresszusának házigazdája a művészeti szakszervezetek szövetsége, a többnapos rendezvény színhelye a szakszervezetek országos tanácsának székháza lesz.

a zeneművészek nemzetközi szövetsége 1948-ban alakult meg a zenészek művészi, jogi, gazdasági és szociális érdekeinek védelmére és támogatására. azóta több mint 30 ország a szövetség tagja. a szövetség idején kongresszusa az első, amelyet szocialista országban tartanak. meghívást kapott számos nemzetközi szervezet, valamint azoknak az európai szocialista országoknak a kulturális szakszervezetei is, amelyek nem tagjai a szövetségnek.

a fim elsődleges feladatának tekinti az élő zene védelmét, a zeneművészek számára a munkahelyek biztosítását, továbbá érdekvédelmüket és -képviselést. ma ugyanis a technika térhódítása: a rádió, a televízió, a hanglemezek, a magnó, a képmagnó tömeges elterjedése korábban soha nem látott lehetőséget nyitott a művészetek széles körű népszerűsítéséhez. ugyanakkor ez érzékenyen érintette az előadóművészeket, mert a muzsikások körében is egymásnak ellentmondó érdekek léptek fel. új munkahelyek és kiegészítő jövedelemforrások jöttek létre egyesek számára, míg másoknál ugyanez a munkalehetőség elvesztésével járt. a fim ezért az élő zeneművészet védelmében különböző akciókat szervez, jogi eszközökkel is védeni igyekszik a zenei előadások, felvételek másodfelhasználásának ellenőrizhető rendszerét. ennek egyik módja például, hogy az üres magnó- és képmagnó-kazetták árának megállapításakor figyelembe veszik a másodfelhasználáshoz fűződő szerzői és előadói érdekeket, tehát a jogdíjakat is.

a budapesti kongresszuson is ezekről a kérdésekről lesz szó. a résztvevők megvitatják a tagszervezetekkel és más országos és nemzetközi szervezetekkel való együttműködés eredményeit, a munka- és utazási feltételeket, a művészek előadásainak másodlagos felhasználásáról szerzett eddigi tapasztalatokat, a jogi ügyintézés módszereit, s javaslatokat tesznek ezek jobbítására. /mti/

i cs/er -ár olt
08.13 150983 2203

#

--

sb0015 4 130 mtib1015 /közönségszolgálat/

orvosi műszerek bemutatója

1983. szeptember 15. - orvosi műszereket gyártó világhírű cégek mutatják be termékeiket az orvosi műszerkereskedelmi vállalat népköztársaság uti kiállító termében. elsőként - szeptember 20. és 23. között - a pekingi chemicals cég sebészeti kézi műszereket, elektronikus diagnosztikai és terápiás, valamint laboratóriumi készülékeket állít ki. októberben az nsk-beli erbe cég és a csehszlovák chirana külkereskedelmi vállalat ugyanilyen készülékeket - köztük műtőlámpákat, a fagyasztásos sebészeti eljárásokhoz szükséges vágóeszközöket - tárják a magyar egészségügyi szakemberek elé. novemberben az nsk-beli hellige cég keringési diagnosztikai és intenzív terápiás, az osztrák dräger vállalat lélegeztető és altató készülékekkel ismerteti meg az érdeklődőket. a szimpozionon előadásokkal demonstrálják termékeik működését, használatának módját. november 22. és 24-e között a budapesti kórházak, klinikák és más egészségügyi intézmények felesleges készleteiket ajánlják a társintézményeknek.

az omker kiállításorozatának befejező rendezvényén - december 13-15-e között - egyszerűhasználatos fecskendők és más, ezideig külföldről behozott orvosi eszközök előállítására keresnek vállalkozót. /mti/

me/gg/ag/zsu olt
08.24 150983 1259

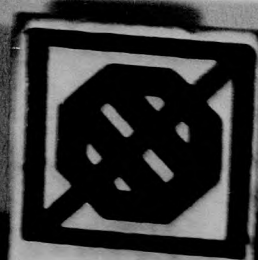
--

sb0016 4 150 mtib1016

új kukoricaszecs-kázók

1983. szeptember 15. - ez év májusában írták alá a licenc-szerződést, szeptemberben pedig már sorozatban készülnek az ennek alapján gyártott vontatott szecs-kázók a mezőgép békéscsabai vállalatánál. az új gépcsaládnak három „gyermeke” van, s mind a háromnak az energiatakarékosság az egyik fő jellemzője. az előzetes felmérések szerint nemcsak belföldön, hanem a szocialista és a fejlődő országokban is biztos piacuk lesz. a dán cég is „levásárolja”, a licenc ellenértékét. az újdonságnak az értékesítés szempontjából nagy előnye, hogy hasonló teljesítményű és

#

minőségű berendezés nincs forgalomban sem a szocialista, sem a fejlődő országokban. a drága, nagy teljesítményű önjáró szecsakázókkal ellentétben az új magyar berendezés lekapható az erőgépről, és így a vontatók a kampány idejét kivéve más feladatokat végezhetnek. /mti/

bty/ke/kz/zsu olt
08.31 150983 0892

-.-

sb0017 4 150 mtib1017

megujul a pécsi vásártér - eladják az árusítóhelyeket

1983. szeptember 15. - megujul a híres pécsi vásárok tere. a minden hónap első vasárnapján tartott sokadalom ma már idegenforgalmi látványosság is: az ország különböző tájairól és európa sok országából keresik fel az érdeklődők. a meccsakalján megforduló hazai és külföldi turisták rendszeres programja lett a vásárlátogatás. az eladók és a vásárlók kulturáltabb fogadása, elhelyezése érdekében fejlesztik a vásárteret. a munkálatok megkezdődtek, a következő hónapok, évek során fokozatosan több célu vásárközpontot alakítanak ki.

a hónap első vasárnapján továbbra is megtartják az országos nagyvásárt. az év minden vasárnapján autó- és motorvásár fogadja az érdeklődőket. tavasztól őszig használtcikk-vásárok, őszől-tavaszig pedig állatvásárok lesznek pécsen. állandó és végleges helyet kap a pécsi ipari vásár, továbbá autós bevásárló-központ és autós mozi is szerepel a tereken, a körülkerített területen nagyszabású szabadtéri rendezvényeket - majálist, kiállítást, koncertet - is szerveznek.

a piac és vásárcsarnok felügyelőség a fejlesztés során kétszeresére bővíti a vásárteret, amelynek területe meghaladja majd a negyedmillió négyzetmétert. szakmák szerint szektorokra lesz osztva, azokon belül utcákat alakítanak ki. kereken félezer vásározónak lesz árusítóhelye, mégpedig aszfaltburkolatu hely, megközelítő-uttal, parkolóval és tárolóval. a biztonságos közlekedés érdekében különválasztják a gyalogos- és járműforgalmat.

a vásártér fejlesztésének finanszírozására - érdekes megoldásként - bevonják a vásározókat is. a piac és vásárcsarnok felügyelőség levéllel fordult az ország valamennyi vásározó

H

kiskereskedőjéhez és kisiparosához, felajánlva, hogy állandó, végleges helyet kaphatnak: akár sátor felállítására, akár épített árusítóhelyre. azonnal több százan jelentkeztek, hogy szerződést kívánnak kötni a hely igénybevételére, és ennek fejében máris hárommillió forinttal járultak hozzá a fejlesztési költségekhez. /mti/

igó/bné/er kz olt
08.38 150983 2039

-.-

sb0018 4 150 mtib1018

új üzletek aprófalvakban

1983. szeptember 15. - a borsod megyei edelényi járás 63 települése közül 33 falu lakossága nem éri el az ötszáz főt, s ezek nagyobb része is hatvan éven felüli. a járási tanácsi hivatal, a hazafias népfrent helyi szervezeteivel közösen szervezett falugyűlések javaslatai alapján rangsorolta a kistelepülések legfontosabb, az adott gazdasági körülmények között is megvalósítható fejlesztési feladatait. az első helyre az élelmiszer-ellátás javítása került. a már kidolgozott program szerint 17 új abc-boltot nyitnak. az [kisboltokat a lehető legolcsóbb módon, faházakban rendezik be. mindegyikben hangulatos minipresszót is kialakítanak. a költségeket fele-fele arányban fogyasztási szövetkezetek, illetve a községi tanácsok viselik. öt bolt már készen is van, további négy az év végéig, az összes pedig 1985 végéig nyílik meg. ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a tervciklus végétől a járás valamennyi kistelepülésén korszerű élelmiszerbolt működik majd. a fontossági sorrend második helyére az autóbuszvárók kerültek. jelenleg ugyanis a sajó-völgyi bányákhoz, a kazincbarcikai üzemekbe bejáró munkások csakugy, mint a körzeti iskolák tanulói őszi esőzésben, téli havazásban egyaránt szabad ég alatt várták az őket szállító buszokat. ezért 1985-ig minden autóbusz-megálló helyen fedett várót építenek. ebben az akcióban részt vesznek azok a vállalatok is, melyeknek dolgozói ezekből a községekből jártak be munkába. a kazincbarcikai könnyübetonggyár, a borsodi szénbányák, a borsodsziraki tsz és más vállalatok összesen 50 autóbuszváró felépítésére vállalkoztak. kialakításukhoz a lakosság is hozzájárul társadalmi munkával. /mti/

kör/tné/er kz olt
08.47 150983 1687

H

-.-

sb0019 4 160 mtib1019

tanulmánykötet a magyar erdészettudomány első professzoráról

1983. szeptember 15. - wilckens henrik dávid, az erdészettudomány első professzora magyarországon címmel tanulmánykötet jelent meg hiller istván, a soproni erdészeti és faipari egyetem könyvtárigazgatójának tollából. az 1500 példányban közreadott tudományos igényű munka képet ad a hazai erdészeti felsőoktatás megteremtőjének tevékenységéről.

a németországban született neves tudós 45 éves korában költözött magyarországra, s 175 évvel ezelőtt, 1808-ban erdészeti tanintézetet alapított selmecbányán. iskolájában több mint két évtizedig egymaga látta el az oktatás, a kutatás, a nevelés feladatait. tanította az erdészetet, a bányácsolást, az erdészeti térképkészítést és az erdészettel kapcsolatos jogi ismereteket. nagy jelentőséget tulajdonított a gyakorlati oktatásnak is. javaslatot tett egyebek között botanikus kert létesítésére, tanulmányi erdőket hasított ki, oktatási célokra fűrészmalomot építtetett, rügy-, lomb-, virág- és maggyűjteményt állított össze. a tanulmány ismerteti korabeli előadásainak anyagát, amely egyik tanítványának jóvoltából kézírásban fennmaradt.

a tanulmány - a wilckens-portré tükrében - bemutatja a hazai erdészeti felsőoktatás kialakulásának körülményeit, s beszámol arról is, hogy az erdészeti tanintézet működése milyen hatást gyakorolt a monarchia oktatásügyére, erdőgazdálkodására. végül külön fejezet foglalkozik azzal, miként értékeli az utókor a tudós polihisztor munkásságát. /mti/

mzs/sza/kz/zsu olt
08.50 150983 1538

#

-.-

sb0020 4 150 mtib1021

a szakszervezetek országos tanácsának ülése /4. rész/

1983. szeptember 15. - a szakszervezetek kádern munkájának időszerű kérdéseivel és fejlesztésének feladataival foglalkozott csütörtöki ülésén a szakszervezetek országos tanácsa.

jakab sándor, a szot főtitkár helyettese, a napirend előadója rámutatott, hogy a szakszervezeti tisztségviselők döntő többsége felelősséggel s egyre felkészültebben szolgálja a mozgalmat, s alapvetően megfelel a növekvő követelményeknek. azonban a kedvező folyamat ellenére is még sok a javítani való, s időszerűvé vált, hogy a követelményrendszer egyes elemeit a megváltozott viszonyokhoz igazítsák. a napirendhez előterjesztett állásfoglalás-tervezet még tartalmasabbá kívánja tenni a szakszervezeti vezetők iránt támasztott hármas követelményt. a politikai alkalmasság megítélésénél például fontos követelmény, hogy az aktivisták és tisztségviselők mindenekelőtt legyenek elkötelezettek a munkáshatalom, az ország sorsa, a szocializmus ügye, a szakszervezeti mozgalom iránt. nem elég szavakban elkötelezettek lenni, az fejeződjék ki tettekben, alkotó munkában. ugyanakkor a vezető képes legyen eligazodni a mindennapi feladatok között, s meggyőzően cselekvésre készíteni másokat is, részt venni a politika alakításában. szakmai felkészültségük pedig olyan legyen, hogy megfelelő partnerei lehessenek az állami, gazdasági vezetőknek, legyenek alkalmasak arra, hogy mérlegelni tudják a várható intézkedések hatását. a vezetői készségnek fontos fokmérője, hogy mily szoros kapcsolatot tud teremteni a vezető a szakszervezeti tagsággal, ugyanakkor egyre nagyobb szerepe van a mozgalmi munkában is a megújulást szorgalmazó, a tudományok eredményeit is fokozottan felhasználó vezetői szemléletnek és magatartásnak. vagyis, ma már nem elég a lelkesedés, több helyes kezdeményezésre és tette is szükség van.

a káderutánpótlás köre minden törekvés ellenére még ma is meglehetősen szűk, nem kielégítő a munkások vezetővé válásának jelenlegi aránya. helyes, hogy a vezetőktől megkövetelik a beosztásukhoz szükséges iskolai végzettséget, a jövőben ez még inkább így lesz. ugyanakkor a szakszervezetek indokoltnak tartják, hogy a vezetői utánpótlásnak ne csak az egyetemről, főiskoláról kikerülők legyenek egyedüli vagy majdnem egyedüli forrásai. az utóbbi években ugyanis szinte valamennyi területen csökkent a munkásszarmazású tisztségviselők száma és aránya, ez a szakszervezeti mozgalomra is vonatkozik. /folyt. köv./

sl/gg/zsu
09.10 150983 2484

#

-.-

sb0021 4 150 mtib1022

a szakszervezetek országos.../2. rész/

a kedvezőtlen folyamat megállítására 1974-ben munkáskáderképző tanfolyamot indítottak, amely azóta is tehetséges fiatal munkásokat készít elő testületi tagságra, vezetői tisztség betöltésére. évente 450-550 tehetséges munkásfiatal kiválasztását, felkészítését végzi a szakmunkások egyetemi előkészítő tanfolyama és a felvételi előkészítő bizottság. eddig mintegy 1100 fiatal szerzett diplomát ezen az uton a főiskolákon, egyetemeken. jelenlétük a felsőoktatási intézményekben önmagában is pozitív dolog, szorgalmuk, társadalmi munkájuk egyaránt elismerést vált ki. még ma sem mondható el azonban, hogy a szakszervezeti mozgalom minden lehetőséget kihasználta a munkások továbbtanulásának, előbbre jutásának segítésére. ugyanakkor csökkent a vezetői munka tekintélye. a jó szakmunkások számára nem vonzó a vezetővé válás sem erkölcsi, sem anyagi értelemben. a káderek kiválasztásában még ma is sokszor a közvetlen személyes ismeretség a döntő, holott az igazi értékmérő az kell, hogy legyen: az adott dolgozó hogyan végzi munkáját, mennyire kezdeményező, milyen tekintélyt vívott ki magának társai körében, mennyire kész segíteni az embereket ügyes-bajos dolgaik intézésében.

- tegyük lehetővé a közösségeknek - mondotta a főtitkár-helyettes, hogy saját soraikból ajánljanak felelősséggel különböző tisztségekre alkalmas kádereket. mindenütt éljenek jobban azzal a lehetőséggel, amelyet a káderek kiválasztásában a bizalmi testületek és a különböző társadalmi munkabizottságok kínálnak. magasabb tisztségre jelölésnél elsősorban azokat vegyék számba, akik több éve jó munkát végeznek. gondoskodjanak iskoláztatásukról, és utána javasolják előléptetésüket. fokozott erőfeszítésekkel kell segíteni a nők vezetővé válását, s folytatni kell a fiatalítást is. a szakszervezeti apparátusokban viszonylag sokan állnak nyugdíj előtt, rendkívül fontos, hogy a cserélődésre mindenütt körültekintően készüljenek fel, s mindenütt biztosítsák a vezetés folyamatosságát.

az előadó ezután arról szólt, hogy a kádermunkában is szükség van a demokratikus vonások erősítésére. a vállalati szakszervezeti szervek ma már rendszeresen véleményt nyilvánítanak a partner állami, gazdasági vezetők tevékenységéről. fontos előrelépés alapjait teremtette meg a szot elnöksége és a minisztertanács határozata, amely minden ágazatban, minden állami, gazdasági vezetőre kiterjesztette a véleményezés jogát. az elnökség javasolja a szakszervezetek országos tanácsának, hogy e gyakorlatot a szakszervezeti káderekre is terjesszék ki, s ennek gyakorlati rendszerét a közeljövőben dolgozzák ki. /folyt. köv./

sl/gg/zsu
09.14 150983 2669

H

sb0022 4 150 mtib1023

a szakszervezetek országos.../3. rész/

a szakszervezeti kádermunka demokratizmusának alapvetően kedvező változásai mellett gyakran él és hat a formalizmus - mutatott rá az előadó. a testületi döntések előkészítésében és meghozatalában a kádermunka demokratizmusa ma még közel sem a kiválasztásban, hanem többnyire eljárási kérdésekben érvényesül, és ott sem mindig hibátlanul. a személyi előterjesztéseket nem mindig előzi meg a kellő mértékű ismeretszerzés a káder alkalmasságáról. nem kapnak kellő információt a jelölt életútjáról, munkájáról. több jelölt állítása vagy érdemi alternatív javaslat csak ritkán fordul elő. mindezek hatására a szakszervezeti testületek gyakran formális döntésre kényszerülnek, hiszen nincs elegendő ismeretük a tisztségviselő-jelölről, akiről döntenük kell. a formális döntés következménye, hogy nem érvényesül kellően a testületi demokratizmus. sok problémát megoldhat a káderek megbízható, reális minősítése. már korábban kialakult a minősítések egységes rendszere, de még sok a formális elem. szükséges, hogy a minősítések mai rendszerét felülvizsgálják. inkább ritkábban készüljenek minősítések, de azok valóban megbízhatóak legyenek.

ezután a tisztségviselők oktatásának további tökéletesítéséről, a tisztségviselők egyes munkajogi kérdéseiről szólt. végül azzal az ellentmondással foglalkozott, hogy a szakszervezeti tisztségviselők és a velük partner gazdasági vezetők önállósága, döntési illetékessége nincs összhangban. nem várható eredményes és gyors érdekvédelmi munka, ha a főbizalmi partnereként eljáró vezetőnek felettéseihez kell fordulnia a területén észlelt problémák megoldásáért. ezért szorgalmazzák a szakszervezetek, hogy a jogok és a kötelezettségek mindkét fél esetében egységet alkossanak.

innen felhasználható 13 órától!

a vitában is sokan szorgalmazták a szakszervezetek kádermunkájának további korszerűsítését, és erről állásfoglalást fogadtak el. ebben egyebek között kimondják, hogy tovább kell fejleszteni a szakszervezeti választási rendszert, növelni az egyenértékű kettős vagy többes jelölést. felül kell vizsgálni a káderhatásköri jegyzéket, és azt a mai igényekhez kell igazítani. a többnyire csak formális döntéseket igénylő, rutinjellegű kérdések alól mentesítsék a választott testületeket, ezek tartozzanak a felelős vezetők hatáskörébe. ugyanakkor érdemi kérdésekben növeljék a választott testületek szerepét és felelősségét./mti/

sl/gg/zsu hgy
09.17 150983 2483

H

sb0023 4 130 mtib1024

halálos közlekedési balesetek

1983. szeptember 15. - szécsény belterületén sárkány jános 25 éves esztorgályos, helyi lakos motorkerékpárral áttért az uttest bal oldalára, és egy ott várakozó autóbussznak ütközött. a motorkerékpáros a kórházban meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a vezetői engedéllyel nem rendelkező sárkány jános a motorkerékpárt figyelmetlenül vezette.

ráckeve belterületén cunyi sándor 28 éves bedolgozó, helyi lakos segédmotoros kerékpárjával az utmenti árokba borult, és a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a motorkerékpáros figyelmetlenül közlekedett.

jászberény külterületén balogh jános 82 éves nyugdíjas, helyi lakos kerékpárjával letért az uttestről, és a közútlakon felborult. balogh a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros figyelmetlenül közlekedett. /mti/

ka/er hgy
09.38 150983 0875

--

sb0024 4 130 mtib1026

tankönyv a pályaválasztásról

1983. szeptember 13. - „orientáció - önismeret-pályaismeret gimnáziumi tanulók számára,„ címmel az országos pedagógiai intézet munkafüzetet adott ki. a fakultáció bevezetése óta a gimnáziumok második osztályában orientációs foglalkozásokat is tartanak. ezeken az órákon a tanárok nem valamely tudományág titkaival ismertetik meg a növendékeiket, hanem az önismereti készség fejlesztésével és pályaismeretek adásával a pályaválasztási döntésüket készítik elő. ehhez a tevékenységhez először a pedagógusok kaptak segítséget az opi-tól: tanári kézikönyvet, amelynek már a második kiadása is megjelent.

a mostani kiadvány az alapfogalmakat tisztázó bevezetés után három fő témakört dolgoz fel. először az önismeretet fejlesztő lélektani tájékozottságot alapozzák meg a szerzők, utána következnek a tömör, lényegre törő pályaképek. a harmadik nagy egység táblázatai szinte a teljesség igényével tartalmazzák a jelenleg választható pályákat. /mti/

és/gg/ag/mz hgy

09.51 150983 1014

h

--

sb0025 4 150 mtib1028

butoripari kooperációk - a domus sajtótájékoztatója

1983. szeptember 15. - a domus lakberendezési áruház vállalat kezdeményezte olasz és jugoszláv kooperációs megállapodások eredményeiről tartott sajtótájékoztatót csütörtökön a kőbányai vásárvárosban cinege antal, a domus vezérigazgatója. mint elmondotta, ezek a kooperációk hatékonyabb devizafelhasználást tesznek lehetővé, mert a rendelkezésre álló, viszonylag kevés devizából már nem kész árut vásárolnak, hanem félkész elemeket, alkatrészeket, s ezeket a magyar iparral dolgoztatják fel.

olaszországból a san giacomo cégtől, valamint a maronese vállalatától szekrényesorok frontfelületét importálják, a korpusz részek - aszokrénnyestek - gyártása és összeszerelése a bubiv feladata. a megállapodások alapján gyártott elza és veneto szekrényesor értékesítését az őszi vásár idején kezdik meg. e két típusból mintegy négyszáz szekrényesor ez évi eladását tervezik. ugyancsak a bubiv, valamint a szlovéniai alples gyár kooperációjában készül a ljubjana rusztikus elemes butor, amelyet tavaly még importált a domus.

a rendkívül fejlett gyártási technológiával rendelkező vranjei simpo butorgyár és a kanizsa butorgyár közreműködésével a domus megállapodott az admiral szekrényesor kooperációs gyártásában. ennek frontfelületeit, valamint a vasalásokat a jugoszláv fél szállítja, a butor többi részét a magyar gyár készíti. az admiral szekrényesorból ez évben kétszázat hoznak forgalomba. a bácskatopolyai umetnost cég évek óta szállította a domusnak a lord elemes butorcsaládot. itt is kooperációs megállapodás született, melynek eredményeként részben hazai cég, a tizza butoripari vállalat közreműködésével kerülnek a domus üzletekbe ugyanezek a butorok. az őszi vásár idején - mondották a sajtótájékoztatón - nemcsak a domus áruházakban, hanem a vásár 46-os pavilonjában is árusítják a kooperációban készült butorokat, sőt a vásár zárása után október 4-30-ig ismét működik a pavilonban berendezett áruház.

végezetül bejelentették, hogy a vásár idejére eső két vasárnap, tehát szeptember 18-án és 25-én délelőtt 10 órától délután 5 óráig nyitva tartják a budapesti róbert károly köruti domus áruházat. /mti/

mg/ka/sl/mz hgy

10.12 150983 2209

h

--

sb0026 4 150 mtib1030

új exportcikkek felkutatására vidéki irodát nyitott az intercooperation

1983. szeptember 15. - az intercooperation kereskedelemfejlesztési Rt. csütörtökön békéscsabán megnyitotta első vidéki irodáját, a megyei gazdálkodó egységek pótlólagos exportképes árualapjainak felkutatására és értékesítésére.

a külkereskedelmi vállalat az elmúlt években jelentős erőfeszítéseket tett a a kis volumenű dollárelszámolási export bővítésére. a külkereskedők arra törekednek, hogy a hagyományos termékek értékesítése mellett új cikket kutassanak fel, s azokat külföldön megismertessék és értékesítsék. előzetes piackutatás alapján a szakemberek megállapították, hogy több millió forintos exportra nyílik lehetőség a helyi ipari szövetkezeteknél, vállalatoknál, téveszknél, melléküzemágaknál előállított cikkekből. az iroda célja éppen ezeknek a kapacitásoknak a külpiazi hasznosítása. folyamatosan megismertetik a termelőkkel a külpiazi igényeket, rendszeresen informálnak a változó keresletről. emellett az iroda szakemberei nemcsak a megyei vállalatok exportjának növelését kívánják elősegíteni, hanem közreműködnek a kooperációs - kapcsolatok szélesítésében és egyéb új, hosszútávú együttműködési formák létrehozásában is.

a tervek szerint a külkereskedelmi vállalat megyei irodájának tevékenységét a későbbiekben szolnok és csongrád megyére is kiterjesztik. /mti/

pf/pá/sl/mz hgy

10.23 150983 1399

H

--

sb0027 1 150 mtib1032

a mongol népköztársaság kiállítója a bnv-n

1983. szeptember 15. - nyolc évi szünet után az idén ismét részt vesznek a mongól kiállítók az őszi bnv-n. dzsamcin hisge, a kiállítás igazgatója csütörtökön sajtótájékoztatót tartott. egyebek közt elmondta, hogy mongólia a jelenlegi ötéves terv időszakában az export 72,2, az import 47,3 százalékos növekedését tervezi. ez azt jelenti, hogy a szovjetunióval és más szocialista országokkal aláírt hosszulejratu kereskedelmi megállapodásoknak megfelelően az ország külkereskedelmi forgalma mintegy 4 milliárd rubel lesz, ezen belül az export 1,7, az import 2,3 milliárd rubelre tehető.

a bnv-n kiállított termékekről szólva az igazgató elmondta, hogy az ott bemutatásra kerülő exporttermékek nagy része szintén a kgst-integráció eredménye. kiállítanak egyebek közt bőr- és szőrmeárukat, szőnyeget, kötöttárukat és cipőket. fontosnak tartják a bnv-n való részvételt egyrészt, hogy a magyar, másrészt a többi külföldi - főként szocialista - partnerekkel erősítsék gazdasági és kereskedelmi kapcsolataikat.

magyarország és mongólia között nemcsak a külkereskedelmi forgalom mennyisége növekszik, állandóan bővül a választék is. mongóliából bőr- és szőrmeárúk, kötött termékek érkeznek magyarországra, tőlünk pedig elektronikus berendezéseket, hírközlési eszközöket, konfekciót és gyógyszereket vásárolnak. a magyar-mongól gazdasági együttműködés legfontosabb területei a könnyűipar, az élelmiszeripar, valamint a vízgazdálkodás. ulan-batorban magyar szakemberek építettek ruhagyárat, huskombinátot, s kidolgozták az ország öntözési rendszerét is. /mti/

mg/ka/er bam hgy

11.08 150983 1643

H

--

1983.09.15.

sb0028 4 160 mtib1033 /közönségszolgálat/

felvételi a színház- és filmművészeti főiskolára

1983. szeptember 15. - a színház- és filmművészeti főiskola film- és televízió főtanszaka másoddiplomát adó oktatást indít esti tagozaton.

az új szakon - amelyre csak felső foku végzettséggel, 35 éves korig lehet jelentkezni - riport-, dokumentum-, népszerű-tudományos film- és tévérendezőket, valamint operatőröket képeznek.

a tanulmányi idő három év. a jelentkezés határideje: 1983. szeptember 30. az oktatás 1984 februárjában kezdődik.

jelentkezni, illetve részletes tájékoztatást kérni a főiskola tanulmányi osztályán /1088 budapest, vas utca 2/c/ lehet, személyesen vagy írásban. /mti/

jk/ag/mz hgy

11.10 150983 0691

--

sb0029 4 130 mtib1034

elhunyt hevesi gyuláné

1983. szeptember 15. - hevesi gyuláné, stern jolán, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1918-tól volt a párt tagja, 87 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása 1983. szeptember 21-én, délután 3 órakor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp xii. kerületi bizottsága

/mti/ ka/er ag hgy

11.10 150983 0384

--

1983.09.15.

sb0030 4 150 mtib1035

szüretelnek villányban - üzemben az ország legkorszerűbb kékszőlő-feldolgozója

1983. szeptember 15. - nyári időben kezdődött meg csütörtökön a szőlőszüret az ország legdélibb bortermő vidékén: a villány-siklósi történelmi borvidéken. a szőlőszedők 25 fok körüli melegben dolgoztak a napsütötte dombokon. ritkán fordul elő ilyen magas hőmérséklet szüret idején, mindenesetre egyaránt kedvez a szüretelők munkájának és a kései szőlőfajták érésének.

elsőként a táj jellegzetes kékszőlője - az oportó - feketére érett fürtjei kerültek a puttonyokba. mint ismeretes: villányban teremnek a legtüzesebb magyar vörösborok, amelyek itthon és külföldön egyaránt igen keresettek.

a villány-siklósi történelmi borvidék legnagyobb szőlősgazdája, a borgazdasági kombinát, csaknem ezer hektár szőlőtermését takarítja be a következő napokban, hetekben. a munkában 1400 pécsi diák is részt vesz. a szüretre üzembe helyezték az ország legkorszerűbb kékszőlő-feldolgozóját villányban. a tizenhárom méter magas érjesztőtoronyban állandóan forgatják a cefrét, s az intenzív mozgatás eredményeként az eddiginél rövidebb idő alatt és tökéletesebben kioldódik a kék szőlőszemek színanyaga, tovább javult a bor minősége. az erjedési idő felére csökkentésével gyorsabbá vált a feldolgozás üteme. a beruházás lehetővé teszi, hogy a kombinát növelje a tőkés országokba irányuló vörösbor-szállításait.

most már bizonyos, hogy az utóbbi évek legjobb minőségű évjárata lesz az idei. a villány-siklósi borvidéken a szőlő cukortartalma másfél-két fokkal magasabb, mint más években ilyenkor. kiváltképpen ígéretesek a vörösborok; rendkívül gazdag a színanyaguk, igazi rubinvörös italokat érlelhetnek belőlük. a még tőkén lévő fürtök további fejlődését, érését kedvezően befolyásolja, hogy az utóbbi napokban 15-20 milliméter csapadék hullott, majd utána mindjárt ismét megerősödött a napsugárzás. /mti/

igó/bné/ká/mz hgy

11.26 150983 1924

H

--

sb0031 4 130 mtib1038

megnyilt az ádám-éva ruhaház a váci uton

1983. szeptember 15. - csütörtökön megnyilt a ruházati bolt vállalat új szaküzlete, az ádám-éva ruhaház a nyugati pályaudvar mellett, a váci ut és a kádár utca sarkán. a vállalatnak 62 ruházati boltja működik a fővárosban, ezek közül ez az üzlet a legnagyobb. mint azt a divatbemutatóval egybekötött átadási ünnepségen marosi ilona, a ruházati bolt vállalat igazgatója elmondotta: a korábban itt működő üzletet 300 négyzetméterrel bővítették, a boltban belül galériát építettek, és az egykori szénpincék helyén alakították ki az áruraktárat. az ádám-éva ruhaház csaknem 1100 négyzetméter alapterületű, és minden szempontból korszerűbb a régi boltnál. légkondicionált üzlettere, belső építészeti megoldása és külső képe minden bizonnyal megnyeri majd a vásárlók tetszését.

az új kereskedelmi egység mintegy 25 millió forintos nyitókészlettel fogadta a vevőket, s évente várhatóan 120 millió forintos forgalma lesz. a kétszintes üzletben a cipő kivételével a ruházati cikkek teljes skáláját - a női, férfi és gyermek felsőruházati termékeken túl a kötöttárukat, fehérneműket és ingeket is - megtalálják a vásárlók. a földszinten a női és férfi konfekciócikkek helyezették el, az emeleten a lányka és a fiú konfekciótermékek kaphatók. a műszaki munkálatok 22 millió forintba kerültek, a kivitelező a kereskedelmi építő vállalat volt, saját tervei alapján.

az ádám-éva ruházati szaküzlet megnyitásával elsősorban a lipótváros és angyalföld ellátása javul, de számítani lehet arra is, hogy a főváros távolabbi körzeteiből idelátogatóknak, sőt - a pályaudvar közelsége miatt - a vidéki vevőknek is kedvelt vásárlási helye lesz ez az üzlet.

a kisáruház hétköznapokon 9-től 19.00 - csütörtökön 20.00 -, szombaton 9-től 13.00 óráig tart nyitva. /mti/

na/pá/er ag hgy
11.30 150983 1832

#

--

sb0032 4 150 mtib1039 /közönségszolgálat/

ferrovill-szabolt győrött

1983. szeptember 15. - ferrovill-szabolt nyilt csütörtökön győrött. az észak-dunántúli vas és műszaki kereskedelmi vállalat a megyeszékhelyen egy irodaépületet alakított át bemutatóteremmé és bolttá, amelyben a kislakásépítéshez szükséges árukat, egyebek között fürdőszoba-berendezéseket, szerelvényeket, radiátorokat, kályhákat, tüzhelyeket, főzőkészülékeket és a felszerelésükhöz nélkülözhetetlen tartozékokat árusítják nagy választékban. a 300 négyzetméter alapterületű üzlet szomszédságában 1000 négyzetméteres fedett és 2000 négyzetméteres szabad tárolótéren raktározzák a termékeket. a nyitás napján 15 millió forint értékű volt az árukészlet. /mti/

mzs/sza/ká/mz hgy

11.37 150983 0725

--

sb0033 4 150 mtib1040 /közönségszolgálat/

ingyenes fényező-beállítás

1983. szeptember 15. - az őszi közlekedésbiztonsági akció keretében a magyar autóklub szeptember 17-én megkezdi az országos díjmentes fényező-beállítást.

budapesten a sárga angyalok végzik a fényező beállítást szeptember 17-től 25-ig a dózsa györgy uton /damjanich utca-ajtósi dűrer sor között/ hétköznap 16-tól 19 óráig, szombat- és vasárnapokon 10-től 18 óráig. az autóklub vidéki szervezetei pedig az általuk meghatározott helyen és időpontban rendezik meg ezt a szolgáltatást.

a fényező-beállítást minden magánautós díjtalanul veheti igénybe. /mti/

bi/ka/sl/mz hgy

11.54 150983 0636

#

--

sb0034 4 180 mtib1041

templomfosztogatókat ítélték el győri

1983. szeptember 15. - a soproni református templom fosztogatóinak ügyében hirdetett ítéletet csütörtökön a győri megyei bíróság. tirták bertalan 21, szabó zoltán ugyancsak 21 és horváth jános 23 éves soproni lakos 1983. április 7-én kétszer egymásután is betört a helyi református templomba. arany és ezüst tárgyak után kutattak, és miután azokat nem találták, diavetítőt és diafilmeket loptak el, rongálásokat okoztak, s összefirkáltak egy egyházi térképet. a bíróság tirták bertalant másfél évi, szabó zoltánt egy év és két hónapi, horváth jánost pedig egy év és négyhónapi börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte. mindhármukat három-három évre a közügyek gyakorlásától is eltiltották. valamennyi ítélet jogerős. /mti/

cser/sza/kz/mz hgy

12.05 150983 0804

-.-

sb0035 4 130 mtib1042

korszerűsített tanácsi munka szombathelyen

1983. szeptember 15. - a tanácsi munka fejlesztésével, korszerűsítésével és egyszerűsítésével kapcsolatos terv időarányos végrehajtását vitatta meg csütörtökön szombathelyen a városi tanács vb. mint megállapították:

a lakosság érdekeit szolgáló eddigi változtatások kedvező fogadtatásra találtak. az ügyfélszolgálati irodában az állampolgárok mintegy harminc féle ügyüket intézhetik. hetente egy alkalommal munkaidőn túli ügyélfogadást is tartanak. az ügyviteli munka egyszerűsítése érdekében létrehozták a központi iktató, a központi leíró, valamint a sokszorosító irodát. növelték a tanácsi dolgozók szakmai, elméleti, gyakorlati felkészültségét. egy intézményé vontak össze számos iskolát, óvodát, egészségügyi létesítményt. felülvizsgálták a nyilvántartási rendszert, s megszüntették, összevonták a párhuzamos nyilvántartásokat. megszervezték az illetékes szakigazgatási szervek közötti kölcsönös és folyamatos információcserét.

H

a tanács jelentősen gazdagodott technikai eszközökben; elektronikus vezérlésű irattároló gépeket, nyomdai, valamint hangrögzítő berendezéseket és egyéb gépeket kaptak. előkészülnek a számítógépes nyilvántartás bevezetésére is. a tanácskozáson felhívták a figyelmet arra, hogy rendszeresen vizsgálni kell azokat a területeket, ahol a munkát tovább lehet egyszerűsíteni. /mti/

Lér/mné/ká/mz hgy

12.54 150983 1382

-.-

sb0036 3 180 mtib1043

időjárásjelentés /1. rész/

1983. szeptember 15. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön délben:

meleg idő

európa csütörtök délelőtti időjárás térképein a brit-szigetek, az északi-tenger, illetve finnország fölött egy-egy több száz kilométer átmérőjű, borult, esős, szeles időjárás légörvény látható. hatásukra európa északi, északnyugati felén mindenütt változékony az időjárás. a kontinens déli, délkeleti felén viszont derült időjárásu anticiklon látható, közép-európában jelentős melegedés kezdődött.

magyarországon például szerdán reggel még 5 és 11, délután viszont már 19 és 25 fok között volt a hőmérséklet. csütörtökön reggel 7 és 14, 11 órakor pedig 18 és 22 fok közötti hőmérsékletet mértek.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 19 fok volt. csütörtök délelőtt az északkeleti országrész kivételével zavartalanul sütött a nap. főleg a dunántúlon megélnékült a déli szél.

budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 17,4 fok volt, és ez 0,5 fokkal magasabb a százéves átlagnál.

ma 12 órakor budapesten 23 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1018 mbár, gyengén süllyed.

H

várható időjárás az ország területére péntek estig:

az ország nagy részén folytatódik a derült, száraz, meleg idő. időnkénti felhősödés ma csak északkeleten, holnap a nyugati, északnyugati országrészben valószínű. ott pénteken déltől zápor is lehet.

többfelé lesz élénk, elsősorban a dunántúlon időnként erős, néha viharos a déli, délnyugati szél.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 11, 16 fok között, északkeleten 10 fok körül, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 24, 28 fok között alakul.

várható időjárás budapesten péntek reggelig:

kevés felhő, száraz idő lesz. a nappali órákban gyakran élénk déli szél várható. a késő esti hőmérséklet 20, a péntek hajnali 15 fok körül valószínű.

a duna vízállása budapestnél 189 cm, a víz hőmérséklete 17,2 fok.

/folyt. köv./ er
12.55 150983 2129

--

sb0037 3 180 mtib1044

időjárásjelentés /2. rész/

távolabbi kilátások szombattól keddig:

délnyugat felől átmenetileg megnövekszik a felhőzet, és eső, zápor valószínű. majd megerősödik az északi szél, a hőmérséklet csökken. legfeljebb futó záporok alakulhatnak ki.

a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 11, 16 fok között, de az időszak végén csupán 6, 11 fok között várható. a legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 23, 28, majd 18, 23 fok között valószínű.

jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az ország területének 30 százalékán várható az időszak első felében. /mti/

er
12.59 150983 0631

--

sb0038 4 150 mtib1045

őszi gátszemle borsodban

1983. szeptember 15. - csütörtökön, a bodrog gátjainak szemrevételezésével megkezdődtek a szokásos őszi gátszemlék borsodban. az észak-magyarországi vízgyűjtő igazgatóság szakemberei a folyók - többek között a tiszta, a hernád, a takta, a sajó és a tarna - mentén összesen mintegy 600 kilométer árvízvédelmi töltést vizsgálnak felül. felméri a védművek állapotát, meghatározzák, a kimosódás, partszakadások miatt milyen munkálatokat kell elvégezni ahhoz, hogy a gátak egy esetleges jeges áradást is zavartalanul le tudjanak vezetni.

a szemle kiterjed a belvizelvezető csatornákra is: a bodrogközben, a taktaközi részeken, valamint dél-borsodban együttesen 850 kilométer csatornát és 40 hozzá tartozó szivattyutelepet szemrevételeznek.

a felülvizsgálat október közepén fejeződik be. /mti/

kör/tné/kz/mz hgy

13.01 150983 0862

--

sb0039 4 150 mtib1046

konzultatív tanácskozás

1983. szeptember 15. - a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége szocialista országokbeli testvérszervezeteinek képviselői konzultatív tanácskozást tartottak budapestben. a csütörtökön befejeződött négynapos megbeszélésen áttekintették a tudományos és műszaki szervezetekben végzett munka tapasztalatait, a kgst komplex program végrehajtásának társadalmi eszközökkel történő segítségét, valamint a legújabb tudományos és technikai ismeretek információcseréjének lehetséges továbbfejlesztését. a konzultatív tanácskozást toth jános, a mtesz főtitkára üdvözölte. /mti/

fgy/ka/bam/mz pr

13.55 150983 0637

H

--

bel

- 28 -

1983.09.15.

várható időjárás az ország területére péntek estig:

az ország nagy részén folytatódik a derült, száraz, meleg idő. időnkénti felhősödés ma csak északkeleten, holnap a nyugati, északnyugati országrészben valószínű. ott pénteken déltől zápor is lehet.

többfelé lesz élénk, elsősorban a dunántúlon időnként erős, néha viharos a déli, délnyugati szél.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 11, 16 fok között, északkeleten 10 fok körül, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 24, 28 fok között alakul.

várható időjárás budapesten péntek reggelig:

kevés felhő, száraz idő lesz. a nappali órákban gyakran élénk déli szél várható. a késő esti hőmérséklet 20, a péntek hajnali 15 fok körül valószínű.

a duna vizállása budapestnél 189 cm, a víz hőmérséklete 17,2 fok.

/folyt. köv./ er
12.55 150983 2129

--

sb0037 3 180 mtib1044

időjárásjelentés /2. rész/

távolabbi kilátások szombattól keddig:

délnyugat felől átmenetileg megnövekszik a felhőzet, és eső, zápor valószínű. majd megerősödik az északi szél, a hőmérséklet csökken. legfeljebb futó záporok alakulhatnak ki.

a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 11, 16 fok között, de az időszak végén csupán 6, 11 fok között várható. a legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 23, 28, majd 18, 23 fok között valószínű.

jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az ország területének 30 százalékán várható az időszak első felében. /mti/

er
12.59 150983 0631

--

bel

- 29 -

1983.09.15.

sb0038 4 150 mtib1045

őszi gátszemle borsodban

1983. szeptember 15. - csütörtökön, a bodrog gátjainak szemrevételezésével megkezdődtek a szokásos őszi gátszemlék borsodban. az észak-magyarországi vízgyűlési igazgatóság szakemberei a folyók - többek között a tiszta, a hernád, a takta, a sajtó és a tarna - mentén összesen mintegy 600 kilométer árvízvédelmi töltést vizsgálnak felül. felméri a védművek állapotát, meghatározzák, a kimosódás, partszakadások miatt milyen munkálatokat kell elvégezni ahhoz, hogy a gátak egy esetleges jeges áradást is zavartalanul le tudjanak vezetni.

a szemle kiterjed a belvizelvezető csatornákra is: a bodrogközben, a taktaközi részeken, valamint dél-borsodban együttesen 850 kilométer csatornát és 40 hozzá tartozó szivattyutelepet szemrevételeznek.

a felülvizsgálat október közepén fejeződik be. /mti/

kör/tné/kz/mz hgy

13.01 150983 0862

--

sb0039 4 150 mtib1046

konzultatív tanácskozás

1983. szeptember 15. - a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége szocialista országokbeli testvérszervezeteinek képviselői konzultatív tanácskozást tartottak budapesten. a csütörtökön befejeződött négynapos megbeszélésen áttekintették a tudományos és műszaki szervezetekben végzett munka tapasztalatait, a kgst komplex program végrehajtásának társadalmi eszközökkel történő segítését, valamint a legújabb tudományos és technikai ismeretek információcseréjének lehetséges továbbfejlesztését. a konzultatív tanácskozást tóth jános, a mtesz főtitkára üdvözölte. /mti/

fgy/ka/bam/mz pr

13.55 150983 0637

H'

--

sb0040 4 150 mtib1047

változik a szombati nyitvatartás a centrumnál

1983. szeptember 15. - szeptember 19-től megváltozik néhány budapesti centrum áruház szombati nyitvatartása - jelentette be csütörtökön a bnv konferenciaközpontjában tartott sajtótájékoztatóján Kaszás Kálmán, a vállalat vezérigazgatója. Mint elmondotta, a változtatást az indokolja, hogy a szombat reggeli 8 órai nyitás, illetve a korai délutáni 1 órai zárás vidéken és a főváros peremkerületeiben bevált, a belvárosban azonban nem. A tapasztalatok alapján a Lottó áruházban már március elejétől bevezették - szemben az iparcikk-kereskedelem délután 1 óras zárásával - a délután három óráig meghosszabbított nyitvatartást. megállapították, hogy az áruházban éppen a két órában igen nagy volt a forgalom, ezért e héttől további 5 áruházban délután 3-ig tartanak nyitva. Szombatonként, a Corvin, a verseny, a csillag és az uttörő áruházban, valamint a textilházban a reggeli nyitás időpontja 8 órától 10 órára változik. a Corvin áruházban, ahol az élelmiszer-részleg a hét minden napján reggel 7-kor nyitott, ezentúl hétfőn csak 10 órától kereshetik fel a vásárlók ezt az osztályt is. a Lottó áruház nyitvatartási ideje nem változik: szombatonként 9-től délután 3 óráig. ugyancsak nem változik a főváros többi, valamint a vidéki centrum áruházak szombati nyitvatartása.

a vezérigazgató a továbbiakban elmondotta, hogy a tavalyihoz hasonlóan a bnv-n a 32-es pavilonban 32 millió forint értékben 5 centrum áruház, a pingvin pavilonban pedig 20 millió forint értékben a Corvin kínálja portékáit. ezek a pavilonok a vásár ideje alatt szombatonként és vasárnaponként is nyitva tartanak. a centrum 25 vállalatnál állapodott meg, hogy a bnv-n kiállított új termékeiket a vásáron árusítják, illetve a gyártó vállalatok kiállítási helyén feltüntetik, hogy azokat a város melyik centrum áruházában lehet megvenni. /mti/

mg/mi/bam/mz pr

13.58 150983 1893

//

-.-

sb0041 4 150 mtib1048

iparjogvédelmi szakemberek eszmecseréje

1983. szeptember 15. - a Danubia szabadalmi iroda meghívta néhány olyan külföldi cég képviselőit, amelyek Magyarországon rendszeresen nyújtanak be szabadalmi bejelentéseket és hazánk valamely ipari intézményével kooperációs, vagy licenzmegállapodást kötöttek. a meghívásra hazánkba érkeztek többek között a Bayer, a Hoechst, a m.a.n. nszk-beli nagyvállalatok képviselői, továbbá az osztrák Voest-Alpine, a svájci Sandoz gyárak iparjogvédelmi és licenckereskedelmi vezető szakemberei. a csütörtöki tanácskozáson a szabadalmi törvény Julius Elsején életbe lépett módosításával kapcsolatos kérdéseket tárgyalták meg. /mti/

mi/bam/sl/mz pr

14.02 150983 0695

-.-

sb0042 4 130 mtib1049

az iskola és a család - tanácskozás a népfrontban

1983. szeptember 15. - az iskola és a szülői ház kapcsolata még sok kívánnivalót hagy maga után: a kölcsönös bizalom nem érte el azt a szintet, amely szükséges lenne a nevelési feladatok megoldásához - állapította meg csütörtöki ülésén a hazafias népfront pedagógiai munkabizottsága, amely a közelmúltban behatóan vizsgálta az oktatási intézmények és a tanulók családi háttérének összefüggéseit.

a tanácskozáson, amelyen számos pedagógus, népfront-aktivista és elméleti szakember vett részt, arra a megállapításra jutottak, hogy a kapcsolat megszilárdításában meghatározó szerepet játszik az iskolai nevelőtestület. igazából csak akkor válhat a szülő és a pedagógus egyenrangú, kölcsönös érdekekért dolgozó partnerré, ha tiszteltetben tartják egymás nézeteit, lehetőségeit és személyiségét. megengedhetetlen gyakorlat az, amikor a pedagógus gyerekként kezeli a felnőttet is, akitől ugyan elvárja a számára szükséges információkat, de cserébe nem nyújt semmit.

sok szó esett arról is, hogy az iskolákban nem eléggé körülhatárolt az erkölcsi követelményrendszer. a szocialista iskolatípustól idegen elemek, vonások is megjelennek a mindennapi oktatómunka során. az ellentmondás feloldása csakis nyitott, demokratikus légkörben lehetséges - mutattak rá a tanácskozás résztvevői, majd jó, követendő példaként említették az óvodákban és

//

az iskolákban bevezetett „nyílt nap”, akciókat. ekkor a szülők vendégeskednek gyermekeiknél, s személyesen győződhetnek meg arról, hogy mit tudnak, s milyen feladatokat oldanak meg nap-nap után. ez a tapasztalás azért is fontos, mert a legtöbb szülő úgy véli, hogy azért nem tud gyermekének a tananyag elsajátításában segíteni, mert idegen számára az új tanterv, nem tudja követni a reformok szabta új irányzatokat.

a szülők a családlátogatások régi tekintélyének visszaállítását sürgették, mert mint elhangzott: a fogadóórák nem töltik be szerepüket, nem adnak kedvező feltételeket az őszinte párbeszédhez. a családlátogatás viszont jó lehetőség egymás alaposabb megismerésére, az egymással szemben támasztott követelmények valóságtartalmának mérlegre vetésére. kivált azért lenne szükség ezekre a találkozásokra, mert a gyermekek, s úgy tűnik - a szülők egy része - nem tud mit kezdeni a megnövekedett szabadidővel. ebben, a helyes orientálásban is támogatásra lelhetnek, ha a pedagógusokkal közvetlenebb a kontaktusuk.

a témát a közeljövőben napirendjére tűzi a hazafias népfront országos titkársága is, és javaslatokat dolgoz ki annak érdekében, hogy javuljon a kétirányú kapcsolat. /mti/

gi/ka/ag/mz pr
14.06 150983 2633

--

sb0043 4 130 mtib1055

hazánkba érkezett az indiai külügyminiszter /1. rész/

1983. szeptember 15. - dr. várkonyi péter külügyminiszter meghívására csütörtökön hivatalos látogatásra hazánkba érkezett p. v. naraszimha rao, az indiai köztársaság külügyminisztere. az indiai diplomácia vezetőjét a ferihegyi repülőtéren vendéglátója, dr. várkonyi péter fogadta. jelen volt turí ferenc, hazánk delhi, illetve aravinda ramachandra deo, india budapesti nagykövete. /folyt.köv./

kj/mz pr
14.43 150983 0472

--

sb0044 4 130 mtib1056

koszoruzási ünnepség

1983. szeptember 15. - házi árpád szabómunkás, a magyar munkásmozgalom kiemelkedő személyisége születésének 75. évfordulója alkalmából szeptember 20-án 10 órakor, a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában lévő urnájánál koszoruzási ünnepséget rendeznek. /mti/

pá/-ár/mz pr

14.44 150983 0321

--

sb0045 4 170 mtib1057

óvodások az enyingi négyes ikrek

1983. szeptember 15. - jelentős esemény történt az enyingi négyes ikrek életében: csütörtökön először ment óvodába a négy molnár csemete, andrás, gábor, péter és mártá. közösségi életüket egy, a lakáshoz közeli napközi otthonos óvodában kezdték, s már hetekkel előbb örömmel készülődtek a számukra nagy napra.

a molnár ikrek három és fél évesek. szépen fejlődnek, testileg, szellemileg megfelelően gyarapodnak, egészségesek, s igen elevenek. édesanyjuk és a neki segédkező nagymamák egy percre sem hagyhatják őket magukra. szeretik a verseket, a gyermekdalokat, s sokat tudnak közülük kívülről. /mti/

dáv/ká/mz pr

14.50 150983 0671

4

--

sb0046 4 150 mtib1058 /közönségszolgálat/

vizhiány horányliget környékén

1983. szeptember 15. - csőhálózati munkák miatt vizhiány várható szeptember 14-én 22 órától szeptember 17-én 12 óráig a horányligeti üdülőkörzetben. a munkálatok ideje alatt a fővárosi vízművek vízszállító kocsijai horányliget három pontján: a jácint utca és a lilium utca sarkán, a vadrózsa és a boglárka utca kereszteződésében, valamint a hidroglobusznál biztosítanak ivóvizet a lakosságnak. a vízművek kéri a fogyasztók türelmét és megértését. /mti/

jk/sa ag pr
14.51 150983 0512

--

sb0047 4 150 mtib1059 /közönségszolgálat/

volán ifjúsági napok

1983. szeptember 16. - az idén rendezik meg első alkalommal a volán ifjúsági napokat szeptember 16-án és 17-én. a szakmai, a sport és kulturális programok sorában pénteken tartják a fiatal mérnökök és közgazdászok találkozóját, majd börzét nyitnak, ahol az alkotó ifjúság pályázat száz legjobb pályamunkáját kínálják fel a vállalatok egymásnak. a program folytatásaként az energiagazdálkodásról, a számítástechnika alkalmazásáról, a korszerű közúti fuvarozási módszerekről tartanak szekcióüléseket. az első napot a volán turist által szervezett városnézés, kulturális program zárja. szombaton a résztvevők bekapcsolódhatnak a volán szabán samu téri pályáján megrendezendő sport- és kulturális programokba, melyeket kirakodó vásárral, kresz-vetélkedővel színesítenek. /mti/

bi/sl/mz pr

14.53 150983 0829

--

sb0048 4 160 mtib1060 /közönségszolgálat/

műsorváltozás

1983. szeptember 15. - a korona pódiumon szeptember 22-én elmarad Lukács Sándor „hősök és antihősök”, című előadástje. helyette Béres Ilona „én hadd legyek boldog”, című nagyszerű önálló műsorának felújított változatát láthatja a közönség. a megváltott jegyek érvényesek, illetve a váltás helyén visszaválthatók. /mti/

i cs/er bc pr
14.55 150983 0366

--

sb0049 4 150 mtib1061 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. szeptember 15. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása szombat reggelig:

ausztria

időnként erősen megnövekvő felhőzet, kisebb esővel, záporokkal. a hőmérséklet pénteken kora délután 22, 27, szombaton hajnalban 10, 15 fok.

csehszlovákia

változóan felhős idő, valószínűleg még csapadék nélkül. a hőmérséklet pénteken kora délután 22, 27, szombaton hajnalban 10, 15 fok.

szovjetunió

változóan felhős idő, elszórta gyenge záporokkal. a hőmérséklet pénteken kora délután 22, 27, szombaton hajnalban 8, 13 fok.

románia

A

általában kevés felhő, csapadék nélkül. a hőmérséklet pénteken kora délután 25, 30, szombaton hajnalban 7, 12 fok.

jugoszlávia

pénteken még kevés felhő, száraz idő. a hőmérséklet pénteken kora délután 26, 31, szombaton hajnalban 12, 17 fok. /mti/

kf/sa bam pr
15.01 150983 0975

--

sb0050 4 150 mtib1062 /közönségszolgálat/

orvosmeteorológiai tájékoztató

1983. szeptember 15. - tovább tart a kellemes idő, fokozódik a felmelegedés. a legmagasabb nappali hőmérséklet 22-27 fok, a legalacsonyabb éjszakai eleinte 7-12, majd 10-15 fok között valószínű.

a hét legvégén és a jövő hét első napjaiban átmenetileg ismét hűvösebb levegő érkezik a kárpát-medencébe. hatására megnövekszik a felhőzet, megerősödik az északi, északnyugati szél és a nappali felmelegedés is csökken, a nappali várhatóan 16-21, az éjszakai 6-11 fokra.

a jövő hét közepén ismét csökken a felhőzet és lassu felmelegedés kezdődik.

a következő napokban tehát nem lehet különösebb panaszunk az időjárásra. a melegedés lassu és fokozatos lesz, így jut időnk az alkalmazkodáshoz. az átmeneti lehülés erős széllel, hűvös levegővel érkezik, s ez a frontérzékenyeknél gyakori fejfájással járhat, ingazodik a vérnyomás, változik a reakcióképesség. egyeseknél fokozódik a görcshajlam, a légzőszervi betegségekben szenvedőknél gyakoribb a fulladás. a front után nyugugalomba jutó friss, tiszta levegőben az erőteljes besugárzás hatására a jövő hét közepén ismét javuló közérzetre számíthatunk. /mti/

kf/bam/gw pr
15.06 150983 1178

--

sb0051 4 150 mtib1063 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. szeptember 15. - az európai nagyvárosok péntekre várható maximális hőmérséklete:

párizs	18
London	16
osló	14
stockholm	15
helsinki	18
berlin	17
varsó	23
leningrád	18
moszkva	19
kijev	24
prága	24
bécs	26
róma	30
madrid	30
belgrád	29
bukarest	27
szófia	27
athén	30 fok.

/mti/ kf/sa bam pr
15.09 150983 0829

--

sb0052 4 150 mtib1064 /közönségszolgálat/

piaci előrejelzés a nagyvásártelepről

1983. szeptember 15. - erős felhozatal, választékos árukinálat és szilárd árak várhatóak a hétvégi piacokon, igényeknek megfelelő lesz a burgonya, a vöröshagyma és a fokhagyma mennyisége. változatlanul tartósan jó a paprikakinálat: tölténivaló és almaalaku fehér, piros paradicsom, valamint zöld és piros cseresznye és hegyes paprika minden piacon kapható. tartós a fejes-, a vörös- és a kelkáposzta kínálata is. az igényeket kielégítő a paradicsom, a karfiol és az uborka felhozatal. csomós és kilógrammos áron egyaránt árusítják a leveszöldséget, a sárgarépat, a gyökeret, a karalábét és a zellert. a másodvetésű zöldségek felhozatala is az igényeknek megfelelően várható: fejessaláta, hónaposretek, csemeg zöldhagyma, ezen kívül kisebb mennyiségben sóska, paraj, zöldborsó és zöldbab kerül piacra. továbbra is erős a gyümölcskinálat. a hétvégi piaci

4

napokon piros- és fehéralmát, különböző fajtájú körtét, szőlőt és szilvát, valamint görögdinnyét az igényeknek megfelelően kínálnak. kapható még a piacokon sárgadinnye és kisebb mennyiségben őszibarack.

a nagyvásártelepi fogyasztói árak szeptember 16-án, kilogrammonként: burgonya 5.50-6.20, vöröshagyma 11, lilahagyma 15, fokhagyma 55, fejeskáposzta 7-10, vöröskáposzta 15, kelkáposzta 8-12, karfiol 18-25, padlizsán 22, patliszon 20, zucchini 16, paradicsom 7-10, uborka 14-18, tölténivaló paprika 7-20, hegyespaprika 14, piros paradicsompaprika 16-22, piros cseresznyepaprika 26, sárgarépa 8, gyökér 16, karalábé 18, zeller 22, alma 4.50-8, körte 6-11, sasza szőlő 14-16, csemegeszőlő 12-14, olaszkek szilva 11-14, magvaváló szilva 8-12, sárgadinnye 15, görögdinnye 8-10, champignon gomba 72, laska gomba 56-66, kaproskáposzta 16, kovászolt uborka 27, étkezési kék mák 92 forint.

a gumós zeller darabja 5, a zöld tengeri csó 4, a petrezselyemzöld és a kapor csomója 1.50 forint.

a tojás db. 2.30 forint. /mti/

mi/kf/bam/mz pr

15.10 150983 1955

--

sb0053 4 150 mtib1065 /közönségszolgálat/

vizhőmérsékletek

1983. szeptember 15.

fekete-tenger /szovjet partvidék/ 22 fok
 fekete-tenger /bolgár és román partvidék/ 22 fok
 égei-tenger 23 fok
 adriai-tenger /olasz partvidék/ 23 fok
 adriai-tenger /jugoszláv partvidék/ 23 fok
 földközi-tenger /olasz partvidék/ 24 fok
 földközi-tenger /francia partvidék/ 23 fok
 földközi-tenger /spanyol partvidék/ 23 fok
 balti-tenger 16 fok

a duna budapestnél 17 fok, a balaton siófoknál 19 fok.

/mti/ kf/sa pr
 15.12 150983 0472

--

sb0054 4 150 mtib1066 /közönségszolgálat/

kertbarátok tanácsadója - a szőlő-és gyümölcstárolás

1983. szeptember 15. - érthető a kistermelők törekvése, - és mindenképpen megéri a fáradságot - hogy minél tovább megőrizték eredeti állapotában a gyümölcsöt. ehhez ad tanácsot a mem növényvédelmi és agrokémiai közponja is.

az eltevésre szánt szőlőt szüretkor már eleve válogatva, a szép fürtök közül is a legszebbeket külön ládába szedjük és gondoskodjunk arról, hogy a legkisebb töréssel, sérüléssel kerüljenek haza. otthon ismét gondosan átválogatjuk a fürtöket, a hibás, beteg szemeket eltávolítjuk. száraz, szellős helyen felkötözve vagy tiszta papírra lerakva, vékony papírral letakarva aránylag hosszú ideig, karácsonyig azonban mindenképpen, eltartható az értékes gyümölcs.

az alma tárolhatóságát befolyásolja a szüret ideje; sem túl korán, sem túl későn nem szabad leszedni az almát, ha tárolni akarjuk. viszonyaink között a szüret optimális időpontja szeptember második fele, október első napjai. vigyázzunk arra is, hogy a leszedett alma azonnal megfelelően hűvös helyiségbe kerüljön, ne álljon napokat a kertben, ládáiban. hasonlóan fontos az óvatos, gondos, sérülésmentes szüret is. a tárolhatóság fokozható a kereskedelmi forgalomban kapható párolgáscsökkentők felhasználásával.

később havonta legalább egyszer nézzük át a tárolt gyümölcsöt, s az esetleg romló, rothadó példányokat szedjük ki az egészségesek közül. /mti/

kf/bam/gw pr

15.18 150983 1438

--

sb0055 4 150 mtib1067

műszaki hónap szabolcs-szatmár megyében

1983. szeptember 15. - csütörtökön nyiregyházán, a tudomány és technika házában megnyitották a sorrendben immár 19. alkalommal megrendezett szabolcs-szatmár megyei műszaki és közgazdasági hónapot.

idei rendezvénysorozatának központi témája az lesz, milyen hatással van a mtesz megyei szervezetének és tag egyesületeinek tevékenysége a megye iparára és mezőgazdaságára. az országnak ezen a néhány évtizede még erősen elmaradott vidékén - mint rámutattak - ma már minden negyedik értelmiségi a műszaki pályán tevékenykedik. szinte valamennyien aktív részesei voltak a vidék lakóinak életét megváltoztató ipartelepítésnek. munkájuk jelentős eredménye az automatizáció, a számítástechnika gyors ütemű elterjesztése és népszerűsítése is. ugyancsak a mtesz energiagazdálkodással foglalkozó szakembereinek az érdeme, hogy a korábbi egyharmaddal szemben ma már alig egynegyedét képviselik az olajból származó energiahordozók a megye összenergia-felhasználásában.

a műszaki hónap során csaknem ötven előadás, kerekasztal-beszélgetés, ankét és tanácskozás foglalkozik a helyzet felmérésével, s a további tennivalókkal. /mti/

kal/sa kz pr
15.19 150983 1196

-.-

sb0056 4 160 mtib1068

infektológiai vándorgyűlés nyiregyházán

1983. szeptember 15. - csütörtökön nyiregyházán megkezdődött a magyar infektológiai társaság kétnapos vándorgyűlése. a fertőzéstani hazai művelőinek e hagyományos eszmecserején megvitatják a legújabb kutatási eredményeket, s megfogalmazzák a következő időszak tudományos munkásságának irányelveit. tennivaló, mint a megnyitó plenáris ülésen is hangsúlyozták, annak ellenére bőven van, hogy egy sor fertőző betegség - így például a diftéria és a gyermekbénulás - szinte teljesen megszűnt hazánkban. még mindig vannak azonban olyan kórokozók, melyek gyakori jelentkezése újabb kutatásokra ösztönzi a fertőzéstani tudományának művelőit. kiemelten foglalkoznak ezek közül az úgynevezett „gram negatív”, fertőzésekkel. e „viszonylagos kórokozók”, viszonylagossága abban nyilvánul meg, hogy általában

csak a legyengült szervezetet támadják meg, s különösen a koraszülötteket, az időseket, a traumában szenvedőket, továbbá az alkohol hatására csökkent képességű szervezeteket veszélyeztetik. külön témaköre lesz a tanácskozásnak az idegi influenzajárvány, annak tapasztalatai, a megbetegedések eredője, szövődményei s a hatékonyabb védekezés lehetőségei, feladatai. /mti/

kal/kö kz pr
15.20 150983 1230

-.-

sb0057 1 130 mtib1069

ülést tartott a minisztertanács

1983. szeptember 15.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtöki ülésén az országos tervehivatal elnökének jelentése alapján megvitatta az 1983. évi népgazdasági terv végrehajtásának eddigi tapasztalatait, és beszámolót hallgatott meg a pénzügyi helyzet alakulásáról. elismerve a terv végrehajtása érdekében tett erőfeszítéseket, megállapította, hogy az ipari termelés növelésében, a hatékonyság javításában elmaradás mutatkozik. ezért a mezőgazdaságot sújtó aszály miatt az elosztható források nem érik el, a belföldi felhasználás viszont némileg meghaladja a tervezett mértéket. ez a helyzet és a továbbra is kedvezőtlen külpiaci viszonyok olyan intézkedéseket tesznek szükségessé, amelyek a gazdasági teljesítmények növelése útján és a felhasználás tervezett keretek között tartásával biztosítják az egyensúlyi követelmények betartását. kötelezte az irányító szerveket, hogy tegyék meg az ehhez szükséges lépéseket. a kormány áttekintette az 1984. évi népgazdasági terv és állami költségvetés előkészítésének helyzetét, és meghatározta a további feladatokat.

a minisztertanács megvitatta és jóváhagyta a takarékosabb vízgazdálkodást és a víz tisztaságának fokozottabb védelmét szolgáló programot, amelynek célja a hazai vízkészleteknek az eddigieknél gazdaságosabb hasznosítása, az ésszerűbb vízfelhasználás elősegítése, a felszíni és felszín alatti vizek minőségének és tisztaságának hatékonyabb védelme.

a kormány úgy határozott, hogy a „biotechnológiai eljárások kutatása, fejlesztése és alkalmazása a mezőgazdaságban és az iparban”, című programot felveszi az országos középtávú kutatási-fejlesztési tervbe.

Cs

a minisztertanács jelentést kapott a kiskereskedelmi és vendéglátóipari üzletek szerződéses és bérleti üzemeltetéséről szóló rendelkezések végrehajtásáról. a tapasztalatok alapján módosította a szerződések megkötésére és az üzemeltetés körülményeire vonatkozó rendelkezések egy részét. /mti/

mz ag

15.28 150983 2073

--

sb0058 4 150 mtib1070

program a víz ésszerű felhasználására /1. rész/

1983. szeptember 15. - a népgazdaság fejlődésével összhangban, folyamatosan növekszik az ország vízszükséglete. a számítások szerint 1990-ben már 9-10 milliárd, 2000-ben pedig 13-14 milliárd köbméternyi friss vizet használnánk fel évente takarékosági intézkedések nélkül - állapította meg az országos vízügyi hivatal, az országos tervhivatal, valamint az országos anyag- és árhivatal közös elemzése. ennek alapján e három intézmény programot terjesztett a minisztertanács elé, a vízzel való ésszerű takarékoság, illetve a víz minőségének védelme érdekében.

az ország egészét tekintve a vízkészletek hosszú távon kielégítik a reális szükségleteket, mennyiségük azonban időben és területileg eltérő, illetve helyenként korlátozott. a dinamikus fejlődő ipari és mezőgazdasági körzetekben csaknem teljes a vízkészletek kihasználtsága. a jó minőségű víz mennyisége fokozatosan csökken, ugyanis ~~az~~ nagyobb hányadát már igénybe vette a népgazdaság. mindez szükségessé teszi, hogy a vízzel takarékosabban gazdálkodjunk, a számos esetben pazarló kitermelést és felhasználást korlátozzuk, s védekezzünk a szennyeződés ellen.

jelenleg az ipar a legnagyobb vízfogyasztó, az összes friss víz csaknem 70 százalékát használja fel. sajnos ennek jórészt feleslegesen, ugyanis a hazánkban gyártott ipari termékek túlnyomó többségének fajlagos vízigénye 30-80 százalékkal magasabb, mint az élenjáró gyártástechnológiával előállítottaké. ilyen nagy eltérést a magyar ipar műszaki-technikai színvonala nem indokol. a vízkészlet mennyiségi és minőségi korlátozottsága, a népgazdaság beruházási lehetőségei, a takarékoság az energiahordozókkal, valamint a gazdálkodás általános körülményei nélkülözhetetlenné teszik, hogy - elsősorban az iparban - csökkenjen az indokolatlan vízhasználat, és mérséklődjék a fajlagos vízigény. /folyt. köv./

bi/ka/kö/er/sa ag

15.29 150983 1919

--

sb0059 4 150 mtib1071

program a víz ésszerű felhasználására /2. rész/

a minisztertanács által elfogadott program szerint minden tevékenység során törekedni kell a friss víz ésszerűen takarékos felhasználására, s hosszú távon biztosítani a megfelelő minőségű vizet. fokozott figyelmet szükséges fordítani arra is, hogy ivóvíz-minőségű vizet csak a háztartási, az élelmiszer- és gyógyszeripari, valamint az üzemi szociális igények kielégítése után használjanak fel más célra. a lakosság, illetve a közületek, intézmények ivóvízhasználatát a vízművek termelőberendezéseinek, szerelvényeinek komplex fejlesztésével lehet takarékosá tenni. az iparban elsősorban a kevésbé vízigényes gyártási technológiák alkalmazásával, zárt vízkörfolyamatok kialakításával, a már használt víz ismételt hasznosításával, továbbá a vezetékek és szerelvények fokozott karbantartásával lehetséges a megfelelőbb vízgazdálkodás. mindezekkel párhuzamosan gondoskodni kell a víztakarékosság és vízminőség-védelem anyagi, műszaki és szervezeti feltételeinek továbbfejlesztéséről, valamint a jogi és gazdasági szabályozók korszerűsítéséről. /ez utóbbiak jelenleg ugyanis nem ösztönöznek kellőképpen a víztakarékosságra./

a számítások szerint a műszaki feltételek javításával, a korszerű technológiák elterjesztésével, s - nem utolsósorban - a fogyasztói magatartás átforgalmazásával 1990-re a népgazdaságban a frissvíz-igény 6-8 százalékos mérséklődése érhető el. az iparban a racionalizálási program során évi öt százalékpontos /100-150 millió köbméter/ víz takarítható meg. a nagyüzemi mezőgazdaságban a korszerűbb öntözési berendezések, illetve technológiák elterjesztésével, a tárolók többcélú hasznosításával és más módszerekkel ugyancsak jelentős megtakarítás lehetséges. /mti/

bi/ka/kö/er/sa sl bam ag

15.32 150983 1772

as

--

sb0060 4 150 mtib2001

jogszabály módosítások a szerződéses és bérleti rendszerben

1983. szeptember 15. - az illetékesek és az üzemeltetők szerint: mind a kereskedelem és a vendéglátás, mind a fogyasztók megtalálták számításukat a szerződéses, bérletes üzletekben, vendéglátóhelyeken: ezek száma az eltelt két és fél év alatt több, mint 8000-re növekedett. a kedvező tapasztalatok mellett azonban felmerültek olyan problémák is, amelyek szükségessé tették a jogszabályok módosítását. ezeket hagyta jóvá csütörtöki ülésén a minisztertanács. a módosítás értelmében a jövőben nemcsak a gazdálkodó szervezetek, hanem például a tanácsi idegenforgalmi hivatalok kempingjei, moteljei, valamint a szövetkezetek felvásárló telepei is szerződésbe adhatók. hatályon kívül helyezték azt a jogszabályt, amely szerint egy család csak egy üzletet vehet szerződésbe.

mivel az új gazdálkodási formákat két és fél éve előzmények és tapasztalatok nélkül vezették be, a vállalatok óvatosságából - a jogszabályban biztosított öt év helyett - általában csak két-három évre adták szerződésbe üzleteiket. a szerződés lejártakor kötelező volt új versenytárgyalás kiírása. a módosított jogszabályok ezentul engedélyezik a szerződések versenytárgyalás nélküli meghosszabbítását, legfeljebb a szerződés megkötésétől számított öt éves időtartamra.

az eddigi rendelet nem számolt azokkal az esetekkel, amikor a szerződéses üzlet vezetője önhibáján kívül - betegség vagy más ok miatt - kénytelen volt hosszan becsukni boltját. az új jogszabályok lehetővé teszik, hogy ilyenkor a szerződés megszüntetése nélkül - az akadályok elhárulása után - folyamatosan tovább is szerződésben működhessék az üzlet. a szünetelés azonban legfeljebb hat hónapig tarthat.

a módosított rendelet szerint minden belkereskedelmi tevékenységet folytató jogi személy bérbeadhatja üzletét, s a bérleti szerződést - a polgári jog szabályai szerint legfeljebb öt évre - írásban kell megkötni. bérlő az lehet, aki a versenytárgyaláson a legmagasabb összegű díj fizetésére vállalkozik. az üzlet tulajdonosa továbbra is a bérbeadó marad, a bérlő pedig magánkereskedőként, saját készleteivel, forgóeszközeivel végzi munkáját. az állóeszközöket megvásárolhatja a bérbeadó cégtől, amely a szerződésben kötelezettséget vállalhat arra, hogy a bérlet megszűnésekor ezeket napi forgalmi áron visszavásárolja.

a minisztertanácsi jogszabályhoz a belkereskedelmi miniszter végrehajtási rendelete kapcsolódik. /mti/

mg/ka/ig/sl/bam/mz ag

15.37

150983 2486

--

sb0061 4 150 mtib2002

a hét végére lehül a levegő

1983. szeptember 15. - kellemes indiánnyári idő volt csütörtökön szerte az országban. több helyen is, így budapesten, szolnokon, szegeden a déli órákban 25 fokra melegedett fel a levegő, ami három fokkal haladja meg a sokévi átlagot. a meleg idő a délnyugati irányból a kárpát-medencébe tóduló enyhe légtömegnek és a zavartalan napsütésnek tulajdonítható.

a környező országokban is kellemes az idő, sőt a jugoszláv és a bolgár tengerpart szezonvégi vendégei főszezon napsütésben, 30 fok körüli melegben sütkérezhetnek. nyugat-európát viszont egy hűvösebb légtömeg érte el, amely maga előtt tolva a meleg levegőt, közép-európa felé közeledik. ennek hatására - az országos meteorológiai szolgálat előrejelzése szerint - pénteken még melegebbre számíthatunk, sok helyen 30 fokig emelkedik a hőmérséklet. a nyár azonban csak villámlátogatásra érkezik vissza, szombaton ugyanis már a hideg eléri az országot, csökken a meleg, néhol záporok, zivatarok is előfordulhatnak, legfeljebb 20 fok körül alakul a napi hőmérséklet. eszerint a hét végén őszi kirándulásra alkalmas idő lesz. /mti/

kg/er/sa sl olt
15.45 150983 1155

--

sb0062 4 130 mtib2003

az izraeli kisz-küldöttség tárgyalásai - sajtótájékoztató

1983. szeptember 15. - befejezte tárgyalásait az izraeli kommunista ifjúsági szövetség küldöttsége, amely a kisz központi bizottságának meghívására tartózkodott hazánkban. a kisz kb fejt györgy vezette tárgyaló csoportjával folytatott megbeszéléseken megállapodás született a kétoldali kapcsolatok továbbfejlesztéséről. az izraeli küldöttség tárgyalta a divsz vezetőivel, valamint az országos béketanács elnökével, sebestyén nándornéval, és ellátogatott heves megyébe. a delegációt fogadta petrovszki istván, az mszmp kb párt- és tömegszervezetek osztályának helyettes vezetője.

Felső től

x x x

F

az izraeli kisz delegációja elutazása előtt találkozott a magyar sajtó képviselőivel. mohamed nafa főtiszt és ilana bakal, az izraeli kisz kb tagja szövetségük álláspontjáról, tevékenységéről, terveiről szolt a sajtótájékoztatón.

elmondották, hogy az izraelben élő népeknek is legfőbb vágyuk, hogy közelebb jussanak a várva-várt békéhez. izraelben a zsidó és az arab lakosságnak együtt kell élnie, és fellépnie, hogy a térség válságai békés uton, a politika eszközével megoldódjanak. a több ezer tagot számláló, mozgósító ifjusági szövetség sikraszáll a közel-keleti kérdés igazságos, tartós, politikai eszközökkel történő rendezéséért. világosan, mindenki számára érthetően fogalmazta meg programját, melyben szerepel az izraeli csapatok kivonása libanomból és az 1967-ben megszállt valamennyi arab területről. az izraeli kommunista párttal egyetértésben sikraszáll a palesztin nép nemzeti jogának elismeréséért, beleértve egy izrael melletti önálló palesztin állam alapítását.

izraelben is fokozódik az ellenállás a kormány háborus politikája ellen, mind többen ismerik fel, hogy az uralkodó körök által igazságosnak nevezett háboru nem hozhat békét, nyugalmat a térségben, viszont mind nagyobb veszélybe sodorja izrael népét. sokak számára nyilvánvalóvá vált, hogy a libanoni megszállás nem érte el célját. a palesztin erőket nem tudták felszámolni, sőt jelentősen meggyengíteni sem. a libanoni háboru bebizonyította, hogy az izraeli vezető körök lelkiismeretfurdalás nélkül készek fiatal emberek vérét áldozni. kiderült az is, hogy nem a pfsz akadályozza a békét, hanem legfőbb gátja az izraeli kormány politikája. ezeket felismerve ma már több mozgalom bontakozott ki a háboru ellen.

az izraeli ifjusági szövetség a jövőben is fő feladatának tekinti a zsidó és az arab lakosság kapcsolatainak szélesítését, a békét akaró, haladó erők frontjának létrehozását, s delegációjának tagjai. /mti/

t/km/ka/bc/mz ag
15.50 150983 2603

a további háboru megakadályozását - mondották a szövetség

--

sb0063 4 160 mtib2004

bib-dij

1983. szeptember 15. - a pozsonyi nemzetközi gyermekillusztrációs biennálén /bib/ heinzelmann emma grafikusművész oklevelet nyert hallama erzsébet hiszi a piszi című, a móra kiadónál megjelent könyvének illusztrációiért. a díjat csütörtökön budapesten, a magyar képző- és iparművészek szövetségének székházában dr. ottilie dinges esseni egyetemi tanár, a bib nemzetközi zsürijének tagja adta át a szövetség vezetőinek jelenlétében. /mti/

km/ka/sa bc olt
15.51 150983 0478

--

sb0064 4 130 mtib2005

könyv a magyar párt- és kormányküldöttség szovjetunióbeli látogatásáról

1983. szeptember 15. - baráti látogatás címmel szép kivitelű, képekkel illusztrált könyv jelent meg a kádár jános vezette párt- és kormányküldöttségnek július 18-23. között a szovjetunióban tett hivatalos, baráti látogatásáról. a kossuth könyvkiadó gondozta kötet az indulástól a hazaérkezésig követi nyomon a látogatás minden mozzanatát. /mti/

k km/ka/kö bc olt
15.59 150983 0449

--

sb0065 4 150 mtib2006

összeszerelhető logikai játékok a bnv-n - a politoys sajtótájékoztatója

1983. szeptember 15. - újra növekszik az érdeklődés a politoys ipari szövetkezet logikai játékaik iránt, ami elsősorban annak köszönhető, hogy csaknem teljesen megújították a kínálatot - jelentették be a szövetkezet vezetői azon a sajtótájékoztatón, amelyet csütörtökön az őszi budapesti nemzetközi vásár megnyitása előtti napon tartottak a kőbányai vásárvárosban.

a politoys szövetkezet termelésének mintegy 50 százalékát kitevő játékok többsége új, de a régiók is megújított kivitelben kerülnek a vásárlatókat, s hamarosan az üzletekbe a fogyasztóközönség elé. az idei sztár bognár józsef feltaláló valamelyik új játéka lesz. a politoys gyártani kezdte ugyanis az inca utak és az inca rágógumi elnevezésű, új konstrukciójú, felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt jó szórakozást, izgalmas logikai feladványokat nyújtó játékokat. ezek mellett a vásáron megjelenik - korszerű csomagolásban - a rubik-büvös kígyó két méretben, összeszerelhető formában. hasonlóképpen először találkozhatnak a logikai játékok kedvelői az őszi bnv-n a mini, 2x2-es büvöskockával is, ami szintén összeszerelhető. a szövetkezet az újdonságoktól - amelyeket a kész daraboknál olcsóbban árúsítanak - a játékok forgalmának további növelését reméli. a nemzetközi érdeklődés már második éve tartó mérséklődése ellenére sem mondtak le a logikai játékok exportjáról, újabban a szocialista országokban keresnek értékesítési lehetőséget. ennek eredményeként a közelmúltban a szovjetuniótól mintegy 3 millió büvös kockára kaptak megrendelést, ugyanakkor a kockagyártás licencét is eladták a komoly felvevőpiacot jelentő országnak. a konvertibilis piacokon a logikai játékok közül jelenleg a büvös kígyó iránti kereslet növekedése tapasztalható, ennek kielégítésére a szövetkezet a gyártókapacitás megszervezésével már felkészült. a játékgyártásban több bedolgozószövetkezet is részt vesz, mintegy ezer dolgozót foglalkoztatnak, akik a logikai játékok valamilyen alkatrészét készítik.

a politoys új játékaikat a bnv c pavilonjában az interplayexpo '83 kiállításon ismerhetik meg az érdeklődők, az újdonságokat a vásárvárosban három árusítóhelyen meg is vehetik. a vásáron a szövetkezet egyéb ipari tevékenységével is bemutatkozik. a különböző háttérripari termékek, amelyek egy része a szocialista országokkal kötött együttműködés keretében készül, a háztartási kisgépek - vasalók, robotgépek - hazai választékát is bővítik. /mti/

os/mi/sa st olt f
16.05 150983 2511

--

sb0066 4 160 mtib2007

művész és mecénás - a galéria új sorozata

1983. szeptember 15. - művész és mecénás címmel új kiállítás-sorozatot indított a magyar nemzeti galéria. az első tárlat a fruchter-gyűjtemény czóbel béla képeiből nyílt meg csütörtökön.

fruchter lajos a század első felében élt, kortárs művészek alkotásait gyűjtötte, többek között egy józsef, czóbel béla és derkovits gyula festményeit vásárolta meg.

czóbel béla kossuth-dijas kiváló művész, festő és grafikus az idén lenne 100 esztendő. festői és grafikai tanulmányait a nagybányai szabadiskolában, münchenben és párizsban végezte. tagja volt a századelőn nagy feltűnést keltő nyolcak művészcsoporthoz. később hollandiában élt, többször szerepelt amszterdami tárlatokon, s itt készült első jellegzetesen egyéni képe, a fiu labdával. a hollandiai állomást berlin, párizs, budapest, hatvan, majd újra párizs és szentendre követte, ezekben a városokban hosszabb-rövidebb ideig élt és alkotott. első mecénása volt fruchter lajos.

fruchter czóbel-gyűjteményének mintegy 20 darabját mutatják be a közönségnek a most megnyílt kiállításon. ezek az 1920-30-as évekből származnak. az alkotásokat a galériának ismét össze kellett gyűjtenie, mivel a fruchter-család időközben néhány műtől megvált. tőlük és más magángyűjtőktől, valamint a szentendrei czóbel-muzeumból válogatták össze a művész e korai korszakát reprezentáló anyagot. a képeket czóbel és fruchter néhány, egymásnak írt levele, valamint a műgyűjtő visszaemlékezéseinek több részlete egészíti ki.

a kiállítás az év végéig tekinthető meg. /mti/

t cs/sa ag olt
16.08 150983 1597

--

sb0067 4 130 mtib2008

az mszmp somogy megyei bizottságának ülése

1983. szeptember 15. - az mszmp somogy megyei bizottsága csütörtökön ülést tartott. megtárgyalta és elfogadta a pártdemokrácia érvényesülése és fejlesztésének feladatai a megye pártszerveiben és szervezeteiben című, továbbá a két pártbizottsági ülés között végzett munkáról szóló jelentést.

ezt követően zárt ülést tartott, amelyen klenovics imrét megválasztotta a megyei pártbizottság első titkárának.

az ülésen részt vett és felszólalt németh károly, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára is. /mti/

16.08 150983 0589

--

sb0068 4 160 mtib2009

véget ért a tokaji író tábor

1983. szeptember 15. - csütörtökön befejeződött a sorrendben immár tizenkettedszer megrendezett tokaji író tábor. mintegy ötven lakója a miskolci ii. rákóczi ferenc könyvtárban hubay miklóssal, a magyar írók szövetségének elnökével megvitatta a magyar dráma és a színház kapcsolatának időszerű kérdéseit, majd a lillafüredi palota szállóban megemlékeztek a fél évszázaddal ezelőtt ott megrendezett első írótalálkozóról. mint emlékezetes, ezen az 1933-ban tartott tanácskozáson hozták létre az írók gazdasági egyesületét. az emlékünnepségen megjelentek tiszteltek a hajdani találkozó résztvevő józsef attila emléktáblája előtt, s elhelyezték az emlékezés virágait. /mti/

kör/kz/mné/gw olt

16.15 150983 0736

as

--

sb0069 4 130 mtib2010

hazánkba érkezett... /2.rész/

az indiai külügyminiszter életrajza

p. v. naraszimha rao indiai külügyminiszter 1921. június 28-án született az andhra prades állambeli karimnagarban. tanulmányait a nagpuri egyetemen végezte, ahol jogi diplomát szerzett. fiatal korától részt vett a függetlenségi mozgalomban haidarabad államban. india függetlenné válása után a kongresszus haidarabadi szervezetének elnökhelyettesi tisztségét töltötte be.

p. v. naraszimha rao 1957-től husz esztendőn át képviselőként tevékenykedett andhra prades állam törvényhozó testületében. 1962-ben a helyi kormány igazságügyi és tömegtájékoztatási minisztere, két esztendő múlva igazságügy-, 1967-ben egészségügy-, 1968-ban oktatásügyminiszter lett. 1971 szeptemberétől másfél évig andhra prades főminisztere.

az indiai diplomácia vezetője 1957-77 között az indiai nemzeti kongresszus főtitkára volt, 1977-ben majd 1980-ban alsóházi képviselővé választották.

p. v. naraszimha rao 1980 januárja óta az indiai központi kormány külügyminisztere. indira gandhi kormányfő támogatója, a miniszterelnök külpolitikai elképzeléseinek következetes megvalósítója.

irodalmi munkássága is jelentős; „pen,, álnéven több tanulmányt és cikket írt amerikai és nszk-beli egyetemi politikai folyóiratokba. /folyt.köv./

i/kj/sa ag olt
16.19 150983 1354

as

--

bel

- 52 -

1983.09.15.

sb0070 4 130 mtib2011

hazánkba érkezett ... /3./

a megérkezést követően a külügyminisztériumban megkezdődtek a hivatalos magyar-indiai külügyminiszteri tárgyalások. dr. várkonyi péter és p. v. naraszimha rao áttekintette a kétoldalu kapcsolatokat, s véleményt cserélt a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről. /folyt. köv./

kj/mi/sa ag olt
16.20 150983 0335

--

sb0071 4 130 mtib2012

üdvözlő távirat /nicaragua/

1983. szeptember 15. - losonczi páál, az elnöki tanács elnöke a nicaraguai köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte a nicaraguai köztársaság nemzeti ujjáépítés kormánya kormányzó tanácsát. /mti/

ag/sa olt
16.21 150983 0267

--

sb0072 4 130 mtib2013 /felhasználható 18 órától!/
üdvözlő távirat /mexikó/

1983. szeptember 15. - losonczi páál, az elnöki tanács elnöke a mexikói egyesült államok nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte miguel de la madrid hurtado államelnököt. /mti/

ka/sa ag olt
16.22 150983 0237

as

--

bel

- 53 -

1983.09.15.

sb0073 4 130 mtib2014 /felhasználható 18 órától!/
uj magyar nagykövet spanyolországban

1983. szeptember 15. - losonczi páál, az elnöki tanács, lázár györgy, a minisztertanács, és apró antal, az országgyűlés elnöke fogadta dóczé kálmánt, hazánk spanyolországba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

ka/sa ag olt
16.24 150983 0340

--

sb0074 4 160 mtib2015

halápy jános emlékkiállítás győrött

1983. szeptember 15. - halápy jános festőművész emlékkiállítás nyílt meg csütörtökön győrött, a xantus jános muzeum képtárában. a tárlaton a művész 50 olaj és pasztel képét, valamint 30 akvarelljét mutatják be, születésének 90. évfordulója alkalmából. halápy jános elsősorban a balatoni táj festője volt, tájképei, virágcsendéletei tették ismertté nevét.

az emlékkiállítás október 31-ig tekinthető meg. /mti/

cser/sza/ká/gw olt

16.24 150983 0490

--

sb0075 4 160 mtib2016

a szovjet baltikum iparművészete

1983. szeptember 15. - az észt, a lett és a litván szovjet szocialista köztársaságok iparművészeinek alkotásaiból nyílt kiállítás „a szovjet baltikum iparművészete,, címmel csütörtökön a szovjet kultúra és tudomány házában.

a népművészeti hagyományokon alapuló, az ősi motívumkincset és színvilágot megújító, e törekvéseket bemutató tárlaton textil-, bőr-, kerámia-, fa- és fémtárgyak láthatók. Lenből, kenderből szőtt asztalterítők, szettek, kendők, párnahuzatok; bőrből készült mappák, dobozok, tárcák; kerámiaedények, falitálak, padlóvázák; változatos formájú borostyán- és fémékszerek szemléltetik a balti-tenger partvidékén élő szovjet iparművészek kézműves munkáját.

a tárlat - amelyet toth dezső művelődési miniszterhelyettes nyitott meg - szeptember 25-ig látható. /mti/

ri/mi/sa ag olt
16.27 150983 0857

--

sb0076 4 160 mtib2017

bucsu jobba gabitól

1983. szeptember 15. - családja, barátai, pályatársai, tisztelői mély részvétellel bucsúztak jobba gabi színművésztől csütörtökön a farkasréti temetőben.

ravatalánál a nemzeti színház igazgatósága, a társulat, valamint a magyar színházművészeti szövetség nevében sik ferenc rendező bucsúzott a jászai-dijas színművésztől. beszédében felidézte a művész nő alakját, életpályáját, emlékeztetett kiemelkedő szerepeire.

jobba gabi hamvait szülővárosában, szegeden a belvárosi temetőben helyezik örök nyugalomra. /mti/

ri/gg/ag/gw olt
16.27 150983 0576

--

sb0077 4 160 mtib2018

szoboravatás zalaszentgróton

1983. szeptember 15. - csütörtökön a település fennállásának 900. évfordulója alkalmából - felavatták zalaszentgróton szabolcs péter szobrászművész alkotását. a városi rangra pályázó nagyközség központjában, a művelődési központ előtti téren felállított, két és fél méter magas kőszobor egy félig nyitott kapu előtt álló, idős férfit ábrázol, akinek galambot tartó kisgyermek ül a vállán. a művész a múlt, a jelen, a jövő és a béke szimbólumának szánta.
/mti/

tas/kné/kz/gw olt

16.31 150983 0524

--

sb0078 4 130 mtib2020

gyermek- és ifjúságvédelmi alap /1. rész/

1983. szeptember 15. - a kisz központi bizottsága gyermek- és ifjúságvédelmi alapot hozott létre, hogy a gyermek- és ifjúságvédelemhez szükséges anyagiak egy részét társadalmi segítséggel biztosítsa - jelentették be csütörtökön a szövetség székházában megtartott sajtótájékoztatón.

juhász andrás, a kisz kb titkára egyebek között elmondta: a kisz kb folyamatosan foglalkozik a veszélyeztetett gyerekek helyzetének javításával. az alap létrehozatala csak egy az ilyen jellegű akciók sorában. a kisz kb az idén már foglalkozott a veszélyeztetett helyzetű gyermekek sorsával, s megfogalmazta az ezzel kapcsolatos sajátos kisz-es teendőket. e határozat nyomán hozták létre az alapot, felismerve, hogy szükség van társadalmi összefogásra, a gyermek- és ifjúságvédelem feladatainak ellátására, a feszítő problémák enyhítésére.

a kisz kb indulásként a nemzetközi gyermeknapon kiadott képeslapok árából 2.5 millió forinttal támogatja az alapot. az mti tudósítójának kérdésére juhász andrás elmondta, hogy a jövőben is többféle rendezvényt, akciót szerveznek, s azok bevételét e célra fordítják. az elképzelések között szerepel például mikulás-est a sportcsarnokban, hanglemezek, könyvek kiadása, koncertek rendezése.

az alap kezelésének irányítására a kisz kb közéletünk ismert személyiségeiből álló bizottságot kért fel. tagjai: barna lajos pedagógus, dargay attila rajzfilmm rendező, finta józsef tervező, halász judit színművész, janikovszky éva író, juhász andrás, matuz józsefné, a tv híradó főszerkesztője, mester ákos, a rádió 168 óra című műsorának szerkesztője, molnárné kozma erzsébet, az uttörőszövetség országos tanácsának titkára, nyerges gábor orvos, ranschburg jenő pszichológus, ribli zoltán nemzetközi sakknagymester, rubik ernő főiskolai docens, somos andrás akadémikus, szász endre grafikusművész, szörényi levante zeneszerző, varga imre szobrászművész és weöres sándor író. a társadalmi bizottság gondoskodik arról, hogy az alap pénzeszközeiből a legfontosabb gyermek- és ifjúságvédelmi célokat támogassák. elsősorban állami gondozott fiatalok továbbtanulásának ösztönzésére, nevelőotthoni életkörülmények javítására, volt állami gondozott fiatalok önálló életkezdésének segítésére, hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek és fiatalok üdültetésére, a gyermek- és ifjúságvédelem fejlesztését célzó kutatások, pályázatok, nevelési kísérletek finanszírozására vehetők igénybe a pénzeszközök. a társadalmi bizottság csütörtöki alakuló ülésén máris pályázatot hirdetett állami gondozott gyermekek továbbtanulását segítő ösztöndíjra. /folyt. köv./

km/ka sa bc olt
16.40 150983 2650

--

sb0079 4 130 mtib2021

gyermek- és ifjúságvédelmi alap /2. rész/

a bizottság felhívással fordult a gyermek- és ifjúságvédelemért tenni akaró munkahelyi, iskolai kollektívákhoz és magánszemélyekhez, hogy munka és anyagi jellegű felajánlásaikkal támogassák az alap működését.

felajánlóknak lehetőségük van arra, hogy meghatározzák, milyen célra fordítsák támogatásukat. ugyanacsak módjukban áll, hogy nevüket a sajtóban közzé tegyék.

a felajánlásokat a kisz központi bizottságánál /budapest, xiii., ujbpesti rakpart 37-38./, vagy a kisz megyei bizottságainál lehet tenni. az alapra összegeket a 203-90172-5253-as számú mmb számlára, gyermek- és ifjúságvédelmi alap megjelöléssel lehet befizetni.

az alappal kapcsolatos részletesebb tájékoztatást a kisz kb a 203-614-es telefonszámon ad az érdeklődőknek. /mti/

t/km/ka/bc/gw olt

16.41 150983 0837

--

sb0080 4 130 mtib2023

társadalmi viták a választójogi törvényről /1. rész/

1983. szeptember 15. - országszerte zajlanak a választójogi törvényünk továbbfejlesztését célzó tervezet társadalmi vitái. csütörtökön budapesten a magyar nők országos tanácsának szókházában tartottak eszmecsere-t.

a felszólalók mmot-tagok és társadalmi munkatársak egyetértettek azzal a javasolt rendelkezéssel, hogy minden választókerületben két vagy több személyt jelöljenek. volt, aki azt mondta: lehetővé kellene tenni azt is, hogy az állampolgár önmaga jelölését is indítványozhassa. ugyanakkor mindannyian szükségesnek vélték, hogy az eddigieknél szélesebb körben ismertessék a jelölteket és programjukat azért, hogy a választók azokra szavazzanak, akik hiven képviselik érdekeiket. ezek a lehetőségek arra ösztönöznék az állampolgárokat, hogy tevékenyebben vegyenek részt a közéletben.

helyeselték a javaslatnak azt az előírását is, hogy a jelölőgyűléseken részt vehetnek nemcsak a választókerület lakosai, hanem a területen levő vállalatok, szervezetek, intézmények dolgozói is, de kifejezték azt az aggályukat, hogy esetleg a választókerületben lakók véleménye nem érvényesül kellő súllyal. úgy vélték, továbbra is indokolt, hogy a nőket számuknak megfelelő arányban képviseljük mind az országgyűlésben, mind a tanácsokban. megjegyezték: a jogszabály-tervezet egyes előírásai nem eléggé egyértelműek. kérdés például az, hogy a tanácstagok azon a településen kell-e laknia, ahol jelölik, vagy elegendő, ha más módon van szoros kapcsolatban a település életével. részletkérdés, de országosan esetleg több tízezer embert érint az, hogy aki a szavazás napján nincs az állandó lakóhelyén, az ideiglenes tartózkodási helyén csak az országgyűlési képviselők országos választási listájára, vagy a helybeli tanácstagra, illetőleg országgyűlési

képviselőre is szavazhat. szélsőséges véleményként egyesek elleneztek, hogy az a jelölt, akit nem választottak meg, pótképviselőként szerepeljen, s a mandátum megüresedése esetén a képviselő vagy a tanács tag helyébe lépjen. mások éppen ellenkezőleg azt tartanák helyesnek, hogy 25 százaléknál kevesebb szavazattal is lehessen valaki pótképviselő vagy póttanács tag. /folyt. köv./

me/gg/jk/gw
17.00 150983 2213

-.-

sb0081 4 130 mtib2024

társadalmi viták ... /2. rész/

nagykanizsán, a hazafias népfront helyi bizottságának klubjában a városban élő értelmiségiek egy csoportja fejtette ki véleményét a törvényjavaslatról. a több mint 2 órás eszmecsere során egyetértés alakult ki abban, hogy felülvizsgálatra szorul a törvénytervezet 40. paragrafusának /2/ bekezdése, amely arról intézkedik, hogy egy szavazóközrészhez minimálisan hány választópolgár tartozzék. ebben 600-1000 állampolgárt tüntetnek fel optimális létszámként. a társadalmi vita résztvevői úgy vélték, hogy ezzel a képviselői munka hatékonysága szenvedne sérelmet, mert például nagykanizsa keleti városrészének lakótelepén, ahol 20 ezren élnek, legalább husz szavazóközrészre kellene kialakítani. ez pedig indokolatlan elaprózódáshoz, az erők szétforgácsolódásához vezetne - mutattak rá, majd arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a megyei tanács tagok túlnyomó része a helyi tanácsok tagjai közül kerüljön ki. olyan javaslatot is megfogalmaztak, hogy egy-egy választókerületben csak akkor tartsanak két vagy több jelölőgyűlést, ha az első nem született egységes álláspont, nem tudtak megállapodni a leendő országgyűlési képviselő személyében. felvetették azt is, hogy a városi és a községi választókerületekben elsősorban ott élő állampolgár jöhessen szóba jelöltként.

miskolcon, a nehézipari műszaki egyetemen az oktatók és a hallgatók együttes tanácskozásán osztatlan egyetértés alakult ki akörül, hogy a tanácsoknál kik képviseljék az állampolgárok ügyeit. eszerint: kívánatos, hogy ez a személy választói között éljen, máskülönbben nem érezheti át kellően időszerű gondjait. onga községben falugyűlésen üdvözölték azokat az intézkedéseket, amelyek arra irányulnak, hogy fokozódjék a tanács tagok és az országgyűlési képviselők felelőssége. rámutattak a kiválasztás fontosságára is, hangoztatva, hogy már a listára is csak az kerülhessen fel, aki tárgyalóképes, rendelkezik azokkal a képességekkel, amelyek e fontos feladat ellátásához szükségeltetnek. balajton, edelény társközségében azt szorgalmazták, hogy az előljáróságok csak akkor

hagyjanak majd jóvá fejlesztéssel kapcsolatos elképzeléseket, ha előzetesen megismerték a tényleges helyzetet, birtokukban vannak a nélkülözhetetlen információknak.

salgótarjában a népképviselői testületek tekintélyének növekedését jelölték meg az egyik legfontosabb változtatásnak. mások arra hívták fel a figyelmet, hogy egy-egy nagyüzem, vállalat súlyánál, tekintélyénél fogva alkalmas arra, hogy háttérbe szorítsa a községek, a lakónegyedek sajátos érdekeit. /folyt. köv./

gi/pá/kö bc olt
17.07 150983 2589

-.-

sb0082 4 130 mtib2025

társadalmi viták ... /3. rész/

sokan annak a tisztázását javasolták, mi történjék akkor, ha a szavazásra jogosult állampolgár betegsége miatt járóképtelenné válik, és nem tudja személyesen érvényesíteni jogait. szó esett arról is, hogy képviselőjelölt és képviselőjelölt között óhatatlanul is vannak helyzetbeli különbségek. magyarul: mindenki számára meg kell teremteni a nyilvános szereplés, az akcióprogram korlátozás nélküli kifejtésének lehetőségét, hogy ne dőljön el már előre az, aminek a szavazatok összeszámlálása után kellene kiderülnie.

a szolnoki máv járműjavító üzemében ésszerűnek tartották azt az intézkedést, amely kilátásba helyezte a tanács tagok számának csökkentését. kiemelték annak jelentőségét is, hogy a törvény a helyi szervekre ruházta át az optimális létszám meghatározását. nyomatékosan leszögezték: el kell szakadni abban is a régi gyakorlattól, amely eleve nagyobb eséllyel indította a választási küzdelembe a protokollárisan magasabban jegyzett személyiséget. tisztanyón jó elgondolásnak tartották a pótképviselői és póttanács tagi státusz megteremtését, de figyelmeztettek: számukra is biztosítani kell a folyamatos tájékozódás lehetőségét, éppen a választópolgárok érdekében. kapuváron a választópolgárok amellelt tették le a voksukat, hogy az előzetes letartóztatásban lévők továbbra se élhessenek állampolgári jogukkal.

szeptember végéig még több száz faluban, városban, megyeközpontban rendeznek vitafórumokat az új választójogi törvény tervezetéről. /mti/

gi-cser-end-kör-tas-csiz/pá/gw/kö bc olt
17.07 150983 1559

-.-

sb0083 4 130 mtib2026

hazánkba érkezett ... /4. rész/

Lázár György, a minisztertanács elnöke délután a parlamentben fogadta az indiai diplomácia vezetőjét. a szívélyes légkörű megbeszélésen jelen volt dr. várkonyi Péter, valamint Turi Ferenc és Aravinda Ramachandra Deo.

innen felhasználható 19.30-tól!

 este dr. várkonyi Péter diszvacsorát adott vendége tiszteletére a külügyminisztérium vendégházában. /mti/

kj/sa ag olt
 17.08 150983 0462

--

sb0084 4 150 mtib2027

számítógép a meteorológiai előrejelzés szolgálatában

1983. szeptember 15. - csütörtökön székesfehérvárott befejeződött a magas hegységek időjárásra gyakorolt hatását kutató nemzetközi programok eredményeivel, valamint a korszerű időjárási megfigyelő rendszerek alkalmazásának tapasztalataival foglalkozó nemzetközi kárpát-meteorológiai konferencia. a 11 ország csaknem száz szakemberének részvételével tartott tudományos fórumon csaknem 40 előadás hangzott el, többek között arról, hogy a nemzetközi méretekben kiépült, illetve kiépülőben lévő korszerű megfigyelő rendszerek - a műholdak és a radarok - korábban szinte elképzelhetetlen mennyiségű közvetett információt szolgáltatnak a meteorológusoknak. feldolgozásuk a hagyományos módszerekkel már nem oldható meg, a rendszerek számának növekedésével, a berendezések korszerűsödésével arányosan nő a számítógépek szerepe a meteorológiai szolgálatban. hazánkban már több kisebb komputer „működik közre”, a prognózisok készítésénél, de az évtized második felében új, nagy teljesítményű, óriási mennyiségű adat tárolására, feldolgozására alkalmas gépet is üzembe helyeznek. a fogadására már készülnek a szakemberek: új típusú, a valószínűséget - a véletleneknek az időjárásra gyakorolt hatását - az eddigieknél nagyobb mértékben figyelembe vevő matematikai modelleket dolgoznak

ki. ezek alkalmazásával tovább pontosítják majd az előrejelzéseket, bár a tudomány mai állása szerint egy-egy prognózist - különösen hosszabb távra - csak 80 százalékos pontossággal lehet elkészíteni. a kárpát-meteorológiai konferencia két év múlva tartja újabb ülését. /mti/

dáv/sa kz olt
 17.14 150983 1633

--

sb0085 4 160 mtib2028

szür-szabó József kiállítása szombathelyen

1983. szeptember 15. - csütörtökön a szombathelyi Derkovits Gyula tereben megnyílt Szür-Szabó József kétszeres munkácsy-díjas festőművész kiállítása. a művész ezúttal 44 olajfestményét tárta közönség elé. kiállított alkotásai közül többnek a vas megyei - kőszegi, jáki, bozsoki - táj volt az ihletője. a kiállítás szeptember 29-ig tekinthető meg. /mti/

Lér/mné/sa kz olt
 17.17 150983 0431

--

sb0086 4 130 mtib2029

táplálkozás és népegészség

1983. szeptember 15. - a táplálkozás és az egészségi állapot összefüggéseiről rendeztek tudományos ülést csütörtökön Zalaegerszegen. a mintegy 150 szakember részvételével megtartott tanácskozás fő témája a néptáplálkozás-népegészség összefüggései voltak. e téma iránt egyébként olyan nagy az érdeklődés, hogy mint bejelentették, a magyar tudományos akadémia még az idén külön bizottságot alakít, annak vizsgálatára, meghatározására, hogyan, milyen körülmények között szolgálja a táplálkozás egyértelműen az egészségi állapot javítását. jelenleg ugyanis éppen ellenkező a helyzet. a népelelmezés jelentős fejlődését nem követte a helyes, egészséges táplálkozás. ebből következően a túlsúlyosak és az elhízottak aránya a nők között 30, illetve 50 százalékos, a férfiak körében pedig 20 és 25 százalék között van. a túltápláltság a lakosság minden rétegében nagy

1983.09.15.

mértékben hozzájárul a szív- és érrendszeri, az anyagcsere és mozgásszervi megbetegedések, s az emiatt bekövetkező halálesetek számának növekedéséhez. mielőbbi és feltétlen változtatásra van tehát szükség. legfontosabb feladat a megelőzés, vagyis a néptáplálkozás helyes irányba való terelése. ehhez az étrend összeállításánál feltétlenül figyelembe kell venni az életkort, a foglalkozást és az egészségi állapotot. a korszerű táplálkozás kialakításában - hangsúlyozták a tanácskozáson - a közétkeztetésnek - főleg gyermekkorban - nagy szerepe lehet.

a tanácskozás alkalmából is termékbemutatót rendeztek a zalai élelmiszeripari vállalatok készítményeiből, dokumentumok a zalai közegészségügy-járványügy történetéből címmel pedig kamarakiállítást nyitottak. /mti/

tas/kné/kz/gw olt

17.20 150983 1695

--

sb0087 4 160 mtib2030

benkő katalin festőművész kiállítása

1983. szeptember 15. - a kaposvári vaszary jános teremben csütörtökön megnyílt benkő katalin festőművész kiállítása. a már számos hazai és külföldi kiállításon szerepelt művésznak ez az első kaposvári bemutatkozása: 31 élénk színvilágú tájképét és csendéletét láthatják az érdeklődők a szeptember 29-ig nyitva tartó tárlaton.

/mti/
káp/hné/sa kz olt

17.21 150983 0401

--

1983.09.15.

sb0088 4 130 mtib2031

dr. várkonyi péter vezeti az ensz-közgyűlés ülészakán résztvevő magyar küldöttséget

1983. szeptember 15. - az elnöki tanács kijelölte az ensz közgyűlés 38. ülészakán résztvevő magyar küldöttséget, amelynek vezetője dr. várkonyi péter külügyminiszter. /mti/

gg/ár/gw olt

17.22 150983 0291

--

sb0089 4 160 mtib2032

bezárult az értelmi fogyatékos gyerekek tábora

1983. szeptember 15. - értelmi fogyatékos gyerekek országos táborozása fejeződött be csütörtökön debrecenben, a kartács utcai uttörőtáborban. a rendezők - a megyei uttörőelnökség és a vöröskereszt - a kisz központi bizottságának támogatásával évről évre olyan pihenési és szórakozási lehetőséget nyújtanak a fogyatékos gyerekeknek, amelynek során nemcsak egymáshoz kerülhetnek érzelmileg közelebb, de megismerkedhetnek a tájegység nevezetességeivel is. a tíznapos program során a tábor 110 résztvevője kirándult a város melletti pihenőközpontba, a veker-i-tóhoz, megtekintette a hortobágyi pásztormuzeumot, s számos kulturális rendezvényen vett részt. /mti/

tár/éva/sa ká olt

17.25 150983 0738

Cs

--

sb0090 4 160 mtib2033

az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottságának ülése mátraházán /1. rész/

1983. szeptember 15. - a szanatóriumi ellátás helyzetéről, korszerűsítésének és integrációjának további lehetőségeiről tanácskozott csütörtökön mátraházán pesta lászló elnökletével az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága. a szanatóriumi ellátás helyzetéről illés béla, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője, a mátrai állami gyógyintézet integrációjával kapcsolatos tapasztalatokról nagy györgy főigazgató tartott beszámolót.

az előterjesztések alapján a bizottság úgy foglalt állást, hogy az utóbbi évtizedekben elért eredményekre alapozva meg kell változtatni az egészségügyi ellátás különböző területei között kialakult arányokat. elsősorban a hosszú ápolást igénylő betegek elhelyezésének lehetőségeit, s ezen belül is a szanatóriumi ágyak számát kell növelni. a jelentős szükségletet kielégítő szanatóriumok zsufoltak, s nemcsak azért, mert kevés van belőlük, hanem azért is, mert ma még nagy arányban foglalkoznak speciális feladataiktól eltérő, aktív kórházi ellátással is.

a lakosság egészségügyi állapotában bekövetkezett változások is egyértelműen arra utalnak, hogy sokkal több szanatóriumi helyre volna szükség. az a körülmény ugyanis, hogy az utóbbi 15 évben gyors ütemben emelkedett a 35-65. év közöttiek halálozási aránya, arra utal, hogy az ugynevezett megelőző és utókezelésre, vagyis a szanatóriumi szak-gondozásra az eddiginél sokkal nagyobb gondot kell fordítani.

a megoldásokat, mint az ülésen hangoztatták, az egészségügyi ellátottság lehetőségein belül kell keresni. ilyen szempontnál sürgették többek között a szanatóriumok közötti, jól megtervezett és rendszeres szakmai kapcsolat létrehozását, az egyes intézetek munkájának összehangolását, egymás folyamatos informálását. jó példaként említették ebben a vonatkozásban a mátrai intézetek integrációját, melynek keretében már 1979-ben közös irányítás alá került a mátraházi és a kékestetői gyógyintézet, valamint a parádi gyógyfürdő-kórház. a három specializált mátrai intézet integrációjával létrejött mátrai állami gyógyintézet a belgyógyászat csaknem valamennyi területét képes átfogni; megteremtődtek a belső konziliumok és a szervezett csoportmunkák feltételei, lehetőség van hatékony továbbképzési formák kialakítására és rendszeres működtetésére, a rendelkezésre álló műszerek jobb kihasználására; valamennyi változás közös céljaként a betegellátás színvonalának jelentős javítására, s a betegágyak jobb kihasználására.
/folyt. köv./ kov/lné/kö kz olt
17.27 150983 2570

As

sb0091 4 160 mtib2034

az országgyűlés szociális és egészségügyi ... /2. rész/

a bizottság megítélése szerint a kialakult együttműködési formák alkalmazása a betegellátás egészében hasznosnak mutatkozik, ezért megfelelő körültekintéssel, de mihamarabb széles körben alkalmazni kell őket.

szóba került a tanácskozáson a szot gyógyüdülőinek jobb kihasználása is. a szot üdülési főigazgatósága, mint rámutattak, mintegy ötezer olyan gyógyüdülőhelyi ágygal rendelkezik, amely nagymértékben kiegészítheti a rehabilitáció területén az egészségügyi tevékenységet, de még a kialakultnál is nagyobb arányban tehermentesítheti az állami szanatóriumokat. több vonatkozásban már létre is jött ilyen célú megegyezés a szot és az egészségügyi minisztérium között. /folyt. köv./

kov/lné/kö kz olt
17.32 150983 0776

sb0092 4 150 mtib1072

a versenyképesség létkérdés - tanácskozás a műszaki haladásról

1983. szeptember 15. - a műszaki haladás aktuális kérdéseiről tanácskoztak csütörtökön zalaegerszegen, a szakszervezetek zala megyei tanácsának székházában. a műszaki-gazdasági napok rendezvénysorozatának nyitányát jelentő eszmecsere a versenyképesség létkérdés címmel juhász ádám ipari államtitkár, a mtesz alelnöke tartott előadást. egyebek között rámutatott: ahhoz, hogy megtartsuk korábban kivívott helyezésünket a nemzetek gazdasági rangsorában, mielőbbi és radikális megújulásra van szükség. ennek feltétele, hogy megtaláljuk azokat a szakterületeket, amelyeken lépést tudunk tartani a legfejlettebb államokkal. szerencsére vannak olyan vállalatok, amelyek kihasználják a lehetőségeket, az egyelőre vegetáló egységeket viszont rá kell szorítani a versenyképességre. ezt segíti majd a szabályozórendszer továbbfejlesztése. kiemelte az újító tevékenység fontosságát. ez nemcsak a mérnökök és a munkások szűk körének feladata, hanem mindenkié. az államtitkár kedvezőtlennek ítélte azt az állapotot, hogy a magyar ipar termelőegységeinek fele budapestben található. a fővárosban újabb üzemek létesítése nem kívánatos, több helyen ugyanis még egy műszakban sincsenek kihasználva a gépek. éppen ezért, megítélése szerint, iparunk jövője nagymértékben a vidéki ipartelepek munkájától és további ipartelepítéstől függ. hazánk minden részén olyan vállalatokra, gyárakra, sőt tsz-műhelyekre van szükség,

As

szeptember 20-án tűzik műsorra első alkalommal a thália színházban hugo von hofmannstahl akárki /jederman/ című játékát. a nyáron a körszínházban már bemutatott darabot kazimir károly rendezésében, kozák andrás, drahotka andrea, bitskey tibor, esztergályos cecilia közreműködésével láthatja a közönség.

felújítják az állami bábszínház /vi., jókai tér 10./ jános vitéz című produkcióját is. az első előadást - urbán gyula rendezésében - szeptember 20-án tartják: iluskát halmy izolda, jános vitézt kormos gyula játssza. /mti/

jk/bc/gw olt

17.59 150983 1206

--

sb0095 4 160 mtib2038 /felhasználható 19.30-tól!/
befejeződött a ii. ... /2. rész/

az első díjat - megosztva - naomi matsui és az nszk-beli andreas rothkopf kapta. ők különdíjban is részesültek: meghívást kaptak az interkoncerttől a hagyományos keszthelyi interfórum fesztiválra, továbbá a soproni művészeti hetekre, a finnországbeli lahti nemzetközi orgonafesztiválra, a belgiumi flamand fesztiválra és a spanyolországi jeunesses musicales nemzetközi orgonafesztiválra.

második díjban részesült ales bárta, aki csehszlovákiából érkezett a versenyre, a harmadik díjat révész lászló nyerte el.

kecskemét város különdíját kapta bednarik anasztázia a legjobb kodály-tolmácsolásért; a neue bach gesellschaft különdíját a lengyel jérzy dziubinskinek ítelték oda, mint a bach-művek legjobb interpretátorának; a mai magyar művek legjobb előadója címet és az ezzel járó különdíjat, amelyet a fővárosi tanács adományozott, imrich szabó, csehszlovákia fiatal művésze nyerte el. az országos filmharmónia minden díjnyertest meghívott a szeptember 28-i hangversenyre, amelyet a zeneakadémián rendeznek meg.

az ünnepélyes díjátadás után a győztesek gálahangversenyt adtak: bach és liszt művei csendültek fel. /mti/

t cs/sa ag olt

17.59 150983 1199

--

sb0096 4 150 mtib2039 /közönségszolgálat/
totó-lottó tombola a bnv-n

1983. szeptember 15. - a sportfogadási és lottó igazgatóság tájékoztatja a fogadókat, hogy a budapesti nemzetközi vásár területén lévő otp-pavilonban a vásár ideje alatt vásárolt minden totó- és lottószelvényhez tombolajegyet ad. sorsolás naponta 17.30-kor lesz. /mti/

mi/sa sl olt

18.00 150983 0325

--

sb0097 4 160 mtib2040

munkahelyeken a film - üzemi filmapok szolnok megyében

1983. szeptember 15. - üzemi filmapok kezdődtek csütörtökön szolnok megyében a megyei moziüzemi vállalat és a szakszervezetek megyei tanácsa művelődési központjának közös rendezésében. az egy hónapig tartó rendezvénysorozat célja, hogy beillesse a filmet a munkahelyi művelődés rendszerébe, megismertesse a munkásokkal a hazai filmművészet közelmultban készült, kiemelkedő alkotásait. a filmapok megnyitóját a kunszentmártoni körös filmszínházban tartották, ahol gazdag gyula elveszett illúziók című művét vetítették. a bemutató után a film alkotói anketon beszélgettek a látottakról az érdeklődőkkel.

hasonló, művész-közönség találkozóval egybekötött bemutatókra került sor a közművelődési akció során több megyei nagyüzemben. a filmapok alkalmával külön filmajánlatot állítottak össze a szakmunkásképző intézetek tanulói részére, s e műveket kívánságra iskolákban és kollégiumokban is levetítik. /mti/

laz/kné/kö kz olt

18.01 150983 1002

--

sb0098 4 180 mtib2041 /közönségszolgálat/

a főinform jelenti

1983. szeptember 15. - a budapesti nemzetközi vásár idején - szeptember 16-25. között - a 29-es villamos a józsef körut és a vásár főbejárata között közlekedik, naponta 7 és 20 óra között. a 29/y jelzésű villamos 17-18-án, illetve 24-25-én jár a baross tér és a vásár főbejárata között, 9-től 19 óráig. a vásár idején sűrűbben közlekednek a 100-as buszok is.

autóbusz helyettesíti a 31-es éjszakai villamost szeptember 16-ról 17-re virradó éjjel 0.10-től 3.40-ig a ferenc körut és a pacsirta telepi végállomás között.

szeptember 16-án reggel 6 órától 17-én reggel 6-ig lezárják a krisztina körutnak a déli pályaudvar felé haladó két - a járda felőli - sávját a csaba utca kereszteződésénél. /mti/

jk/kö bc olt
18.05 150983 0756

--

sb0099 4 150 mtib2042

fiatalok háza miskolcon

1983. szeptember 15. - csütörtökön miskolcon átadták rendeltetésének a Lenin kohászati művek egy tíz évvel ezelőtt épült, ötszintes munkásszállójából kialakított fiatalok házát. a felújított épületben 62 lakás van, mindegyikhez előtér, egy nagyméretű szoba és mosdórész tartozik. minden emeleten közös szociális helyiségek, fürdők, zuhanyozók, főzőhelyiségek és étkezők szolgálgják a fiatal házások kényelmét. a lakóegységekre pályázatot hirdettek. előírás volt, hogy az igénylőknek megújított tanácsai lakásigénye, ifjúsági takarékbetétkönyve legyen. harmincöt éven aluli gyermektelen, illetve egy gyermekes fiatal házások jelentkezését fogadták el. a pályázatra 78 fiatal pár jelentkezett, akik közül 52 pár a kiírás minden pontjának megfelelt. a fennmaradó tíz lakást a jövőben osztják el pályakezdő fiatalok között. a ház lakói havonta 550 forint bérleti díj

jat fizetnek a lakásért és a szolgáltatásokért. a Lenin kohászati művek és a miskolci városi tanács megállapodása szerint az a család, amelyik havonta ezer forinttal növeli az otp-nél ifjúsági takarékbetétjét, előnyben részesül a lakáselosztásnál. /mti/

tre/tné/sa kz olt
18.19 150983 1177

--

sb0100 4 180 mtib2043 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. szeptember 15. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön, 18 órakor:

meleg, nyárias idő

várható időjárás péntek estig:

az ország nagy részén napos, száraz idő lesz. számottevő felhősödés csak a nyugati, délnyugati megyékben fordulhat elő, de jelentős eső ott sem valószínű. többfelé élénk, főleg a dunántúlon erős, néhol viharos lesz a déli, délnyugati szél.

a délutáni hőmérséklet 24, 29 fok között alakul.

/mti/ kö olt
18.20 150983 0551

--

sb0101 4 160 mtib2044

elhunyt szervátiusz jenő /1. rész/

1983. szeptember 15. - életének 81. évében, szeptember 15-én, hosszú szenvedés után budapesti elhunyt szervátiusz jenő, a kiváló romániai magyar szobrászművész. temetéséről később történik intézkedés - közli a magyar népköztársaság művészeti alapja.

/folyt. köv./
gg/kö ag olt
18.21 150983 0327

--

sb0102 4 130 mtib2045

védnökségi fórum a főváros közlekedésépítési nagyberuházásainak helyzetéről /1. rész/

1983. szeptember 15. - a metróépítésen, az árpád-hidon és a róbert károly köruti nagyberuházáson dolgozó vállalatok együttműködésével, a munkavédelemmel és a munkásellátással kapcsolatos kérdések megvitatására az építők szakszervezeti főbizalmijainak, bizalmijainak részvételével védnökségi fórumot rendeztek pénteken a szot társadalombiztosítási főigazgatóságának székházában.

a főváros közlekedési nagyberuházásainak meggyorsítása érdekében meghirdetett munkaverseny-felhíváshoz az érintett vállalatoktól több mint 200 brigád mintegy kétezer dolgozója csatlakozott. vállalásaikkal nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy az építkezések munkálatai az előre meghatározott program szerint haladjanak - emlékeztetett bevezetőjében vundele györgy, a szakszervezetek budapesti tanácsának titkára, a metró-árpád hid nagyberuházások védnökségi bizottságának elnöke.

a beruházások állásáról várszegi gyula, az építkezéseket irányító operatív koordinációs bizottság elnöke tájékoztatta a fórum résztvevőit. egyebek közt elmondotta: az összesen 8 és félmilliárd forintos - a közlekedésépítésben ritka nagyságu - beruházás keretében csaknem két kilométeres metró, illetve tiz kilométeres villamosvonal épül, felújítják közép-európa leghosszabb hidját, autópálya-minőségben elkészül 15 kilométer ut, s felépítenek négy aluljárót és három közúti felüljárót. az operatív bizottság a közelmúltban értékelte a munkák állását: a tapasztalatok szerint a tervhez képest lemaradás van a róbert károly köruti fő gyűjtőcsatorna kialakításánál, a flórián téri aluljáró szerkezetépítése, és a műemléki munkák is lassabban haladnak az előírt ütemmel. az új metrószakasz alagútjából egy kilométer szerkezetileg már elkészült, s megkezdték a pályaépítést. jól végzik a flórián téri közúti felüljáró munkálatait, de ennél is előbbre tartanak az építők az árpád hidon, ahol november elején várhatóan elhelyezik az utolsó hidelemet is.

a hozzászólók közül többen felvetették, hogy egyes munkahelyeken rosszul szervezik meg a tennivalókat, a nehéz gépekből többet dolgoztatnak a szükségesnél, ám az egyes berendezések teljesítményét csupán 30-40 százalékban használják ki. gyakran előfordul az is, hogy munkahelyi vezetők egymásnak ellentmondó utasításokat adnak.

/folyt. köv./
na/tr/sa ag olt
18.32 150983 2375

--

sb0103 4 130 mtib2046

védnökségi ... /2. rész/

mások arra hívták fel a figyelmet, hogy néhány munkahely megfelelő előkészítéséről, a szociális létesítmények, a közművek, a villamoshálózat kialakításáról nem gondoskodnak időben az arra illetékesek. így egyes műveletek, például a gépek működtetéséhez szükséges energia hiányában, eltolódnak. többen javasolták: a váci uti gyáraknál vizsgálják meg, hogy azok nem tudják-e fogadni - öltözési, fürdési, esetleg ebédelési lehetőségről gondoskodva - az építkezésein dolgozókat. ezzel ugyanis megtakaríthatók lennének a felvonulási épületek költségei. /mti/

na/tr/sa ag olt
18.36 150983 0607

--

sb0104 4 160 mtib2047

elhunyt szervátiusz jenő /2. rész/

1983. szeptember 15. - szervátiusz jenő szobrászművész, állami díjas, érdemes művész 1903-ban született kolozsvárott. bár a kerékgyártó mesterséget tanulta ki, érdeklődése a szobrászathoz vonzotta, s 1924-ben faragta első szobrát, a judit és holofernészt. később párizsban, majd kolozsvárott a képzőművészeti iskolán folytatott tanulmányokat. 1929-ben a bukaresti kiállításon elnyerte a simu-díjat, ezt követően az erdélyi magyar, román és szász művészek kiállításán vett részt.

egyéni tárlattal 1933-ban szülővárosában, négy évvel később pedig a budapesti tamás galériában mutatkozott be. miközben több romániai iskola tanáraként dolgozott, retrospektív kiállítással jelentkezett kolozsvárott, s 1964-ben bukarestben megrendezték gyűjteményes tárlatát is. tizenöt ország muzeumai, magángyűjtői őrzik alkotásait, fa-, kő- és márványszobrai. a budapesti bartók archívumban a jávorfából faragott cantata profana című munkája látható.

az utóbbi években magyarországon élt; az idén februárban a vigadó galériában rendeztek kiállítást alkotásaiból. /mti/

i cs/kö olt
18.52 150983 1123

As

--

sb0105 4 160 mtib2049

az országgyűlés szociális és egészségügyi ... /3. rész/

a vitában felszólalók közül vámos marietta /pest megye/ kitért arra, hogy a szanatóriumokba a beutalás körültekintőbb legyen. a beteg olyan jellegű szanatóriumba kerüljön, amely számára a legkedvezőbb. zsolnai mária /fejér megye/ arról szólt, nagyon nehéz mérlegelni az orvosoknak, hogy a már megrokkantakat utalják-e elsősorban, vagy azokat a betegeket, akiknél a rokkantságot még esetleg meg lehet előzni. nagy lászló, a soproni állami szanatórium főigazgatója rámutatott, hogy egyre inkább előtérbe került a szanatóriumok megelőző tevékenysége, és javasolta, hogy ezen belül nagyobb figyelmet kell fordítani a terápiás kezelésre. fiafa tivadarné /heves megye/ arra hívta fel a figyelmet, hogy a szanatóriumok integrációja ne csökkentse az együttműködésben résztvevő intézmények felelősségét és önállóságát. tóth dankó istván /borsod megye/ példásnak nevezte azt az együttműködést, amely heves megye és gyöngyös város vezetői, valamint a mátrai állami gyógyintézet között kialakult. javasolta, hogy ebben a gyógyintézetben kapjon nagyobb feladatot a szakorvosok képzése. kiss sándor, a heves megyei pártbizottság titkára elmondotta, a tapasztalatok szerint jól bevált a mátra három gyógyintézetének integrálása, amelyet az utóbbi három év igazolt. bejelentette, a megye is támogatja a mátraházi és a kékestetői egység korszerűsítésére irányuló országos törekvéseket. böszörményi ernő, a balatonfüredi állami szívkórház főigazgatója a szanatóriumi beutalás rendjének korszerűsítését sürgette, és javasolta, hogy pontosabban kellene meghatározni az egészségügyi regionális központok hatáskörét.

dr. fancsik jános /nógrád megye/ szóvá tette, hogy pontosabban kellene meghatározni a szanatórium jellegét, mert ilyen elnevezés alatt országsszerte különböző gyógyító és üdülési lehetőségek vannak. strecker ottó, a hévizi állami gyógyfürdő főigazgatója úgy ítélte meg, nem az egészségügyi intézmény elnevezése a fontos, hanem az, hogy ott jellegének megfelelően, szakszerű gyógykezelést kapjanak a betegek. javasolta, hogy a szanatóriumokat jobban kellene specializálni egy bizonyos betegség gyógyítására.

hutas imre egészségügyi miniszterhelyettes fontos feladatként jelölte meg, hogy az országban rendelkezésre álló 3600 állami szanatóriumi ágyat a betegséget megelőző, valamint rehabilitáló célokra a legjobban használják ki.

pesta lászló zárszavában rámutatott, a bizottság olyan témát vizsgált, amely nagy érdeklődést váltott ki, és ez is igazolja a szanatóriumi intézmények fontosságát. /mti/

kov/lné/kö olt
19.47 150983 2598

ds

--

sb0106 4 180 mtib2053

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. szeptember 15.

sb0001 ki tud többet a szovjetunióról?
sb0002 új rendszerű tudományos továbbképzés egyetemeken
sb0003 filozófiai világkongresszus montrealban
sb0004 magyarországi boszorkányperek /1. rész/
sb0005 magyarországi boszorkányperek /2. rész/
sb0006 a pécsi mária hadnagy
sb0007 importpótló szerszámok a pécsi börgyárban
sb0008 három-négy mázsa füge egy bokorról
sb0009 a tagság segítségével épít korszerű borfeldolgozót
sb0010 aranyérmet kapott a sopron 700
sb0011 bicskázót ítéltek el győri
sb0012 pantomim csoportvezetői tanfolyam

sb0013 fáklya gyermekszínház
sb0014 budapesten tartja kongresszusát a fim
sb0015 orvosi műszerek bemutatója
sb0016 új kukoricaszecskázók
sb0017 megújul a pécsi vásártér
sb0018 új üzletek aprófalvakban
sb0019 tanulmánykötet a magyar erdészettudomány első professzoráról
sb0020 a szakszervezetek országos tanácsának ülése /1. rész/
sb0021 a szakszervezetek országos tanácsának ülése /2. rész/
sb0022 a szakszervezetek országos tanácsának ülése /3. rész/
sb0023 halálos közlekedési balesetek
sb0024 tankönyv a pályaválasztásról
sb0025 butoripari kooperációk - a domus sajtótájékoztatója
sb0026 a mongol népköztársaság kiállítója az őszi bnv-n
sb0027 felvételi a színház- és filmművészeti főiskolára
sb0028 elhunyt hevesi gyuláné
sb0029 szüretelnek villányban
sb0030 megnyílt az ádám-éva ruhaház a váci uton
sb0031 ferrovill szakbolt győri
sb0032 ingyenes fényszóró-beállítás
sb0033 templomfosztogatókat ítéltek el győri
sb0034 korszerűsített tanácsi munka szombathelyen
sb0035 időjárásjelentés /1. rész/
sb0036 időjárásjelentés /2. rész/
sb0037 őszi gátszemle borsodban
sb0038 konzultatív tanácskozás
sb0039 változik a szombati ...
sb0040 iparjogvédelmi szakemberek /folyt. köv./ er
21.12 150983 1795

ds

--

sb0107 4 180 mtib2054

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 az iskola és a család ...
 sb0042 hazánkba érkezett az indiai ... /1. rész/
 sb0043 koszoruzási ünnepség
 sb0044 óvodások az enyingi négyesikrek
 sb0045 vízhiány horányliget környékén
 sb0046 volán ifjúsági napok
 sb0047 műsorváltozás
 sb0048 a környező országok időjárása
 sb0049 orvometeorológiai tájékoztató
 sb0050 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0051 piaci előrejelzés
 sb0052 vízhőmérsékletek
 sb0053 kertbarátok tanácsadója
 sb0054 műszaki hónap szabolcs-szatmár megyében
 sb0055 infektológiai vándorgyűlés
 sb0056 ülést tartott a minisztertanács
 sb0057 program a víz ésszerű ... /1. rész/
 sb0058 program a víz ésszerű ... /2. rész/
 sb0059 jogszabálmódosítások
 sb0060 a hét végére lehül a levegő
 sb0061 az izraeli kisz-küldöttség
 sb0062 bib-dij
 sb0063 könyv a magyar párt és ...
 sb0064 összeszerelhető logikai játékok a bnv-n
 sb0065 művész és mecénás
 sb0066 az mszmp somogy megyei bizottságának ülése
 sb0067 véget ért a tokaji irótábor
 sb0068 hazánkba érkezett ... /2. rész/
 sb0069 hazánkba érkezett ... /3. rész/
 sb0070 üdvözlő távirat /nicaragua/
 sb0071 üdvözlő távirat /mexikó/
 sb0072 új magyar nagykövet spanyolországban
 sb0073 halápy jános emlékkiállítás
 sb0074 a szovjet baltikum iparművészete
 sb0075 bucsu jobba gabitól
 sb0076 szoboravatás zalaszentgróton
 sb0077 gyermek- és ifjúságvédelmi alap /1. rész/
 sb0078 gyermek- és ifjúságvédelmi alap /2. rész/
 sb0079 társadalmi viták ... /1. rész/
 sb0080 társadalmi viták ... /2. rész/
 sb0081 társadalmi viták ... /3. rész/
 /folyt. köv./ gw/sa
 21.12 150983 1557

as

-.-

sb0108 4 180 mtib2055

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0082 hazánkba érkezett ... /4. rész/
 sb0083 számítógép a meteorológiai ...
 sb0084 szür-szabó józsef kiállítása
 sb0085 táplálkozás és népegészség
 sb0086 benkő katalin festőművész kiállítása
 sb0087 dr. várkonyi péter vezeti ...
 sb0088 bezárult az értelmi fogyatékos ...
 sb0089 az országgyűlés szociális és egészségügyi ... /1./
 sb0090 az országgyűlés szociális és egészségügyi ... /2./
 sb0091 befejeződött a ii. nemzetközi ... /1. rész/
 sb0092 színházi bemutatók budapestben
 sb0093 befejeződött a ii. nemzetközi ... /2. rész/
 sb0094 totó-lottó tombola a bnv-n
 sb0095 munkahelyeken a film
 sb0096 a főinform jelenti
 sb0097 fiatalok háza miskolcon
 sb0098 időjárásjelentés
 sb0099 elhunyt szervátiusz jenő /1. rész/
 sb0100 védnökségi fórum /1. rész/
 sb0101 védnökségi fórum /2. rész/
 sb0102 elhunyt szervátiusz jenő /2. rész/
 sb0103 az országgyűlés szociális és egészségügyi ... /3./
 sb0104 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0105 tartalomjegyzék /2. rész/
 sb0106 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: halasi györgy, fehér péter, oltványi ottó

- v é g e -

/mti/ sa
 21.15 150983 1251

as

-.-

MUNKASZÁM:

A 23

FELVÉTEL:

676

Készítette:

STROHNE

